

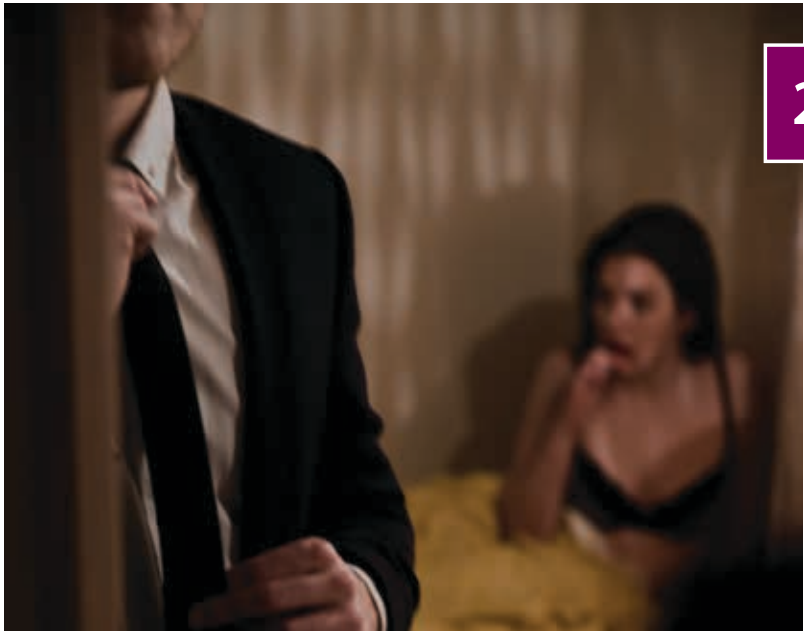
Under Dusken

STUDENTAVISA I TRONDHEIM NR. 02 - 100. ÅRGANG
28. JANUAR - 11. FEBRUAR 2014

Studenten «Stine» selger sex

Sexkjøpsloven 3 og 24-29

24 Eskortepike

Et skadelig yrke?

6 Samlokalisering

44 Strikking

- 03 Nyhetskommentar: Sexkjøpsloven
- 04 Siden sist
- 06 Toppsak nyhet: Samlokalisering
- 09 Nyhet: Misfornøyde studenter
- 10 Nyhet: NHO program
- 12 Forskning: Voldtekstmyter
- 14 Internasjonalt: Beirut
- 16 Dagsorden: Mooc
- 18 Meninger
- 22 Aktualitet: "Stine" selger sex
- 28 Portrett: Håkon Bleken
- 32 Småreportasje: Kaffekrigen
- 38 Kulturkommentar: Vikingtradisjon- popkultur
- 39 Kulturprofil: Frk Fryd
- 40 Toppsak Kultur: Lotterisaken
- 42 Kultur: Malawi
- 43 Kultur: Arkitektstudenter
- 44 Kulturreportasje: Strikking
- 46 Anmeldelser: Decapitated
- 47 Anmeldelser: Lyche
- 48 Anmeldelser: Avant Garden
- 49 Anmeldelser: Rockheim, Warpaint
- 52 Kulturkalender

LEDER

En vanskelig debatt

Er det galt å kjøpe sex? Er det skadelig å selge sex? Er man et offer som prostituert? Hvilken side av prostitusjonsdebatten skal man ta? Dette er spørsmål som kan leses mellom linjene i denne utgavens hovedreportasje. Under Dusken har møtt en student i Trondheim som selger sex. Vår journalist har snakket med eskortepiken «Stine», som selv mener at både norsk lov og medieomtalen de siste ukene stakkarsliggjør henne. Selv påstår hun at hun frivillig arbeider som eskorte, og ikke angrer på sitt arbeidsvalg. Men hva med de ufrivillige, de som utsettes for menneskehandel?

– Fokus burde heller ligge på å få tatt bakmennene og dem som driver med menneskehandel. Folk som kjøper sex vil finnes uansett, mener eskortepike «Stine». En annen journalist kommenterer menneskehandel i sin nyhetskommentar på side 3. Er sexkjøpsloven det viktigste punktet i debatten? Journalisten påpeker at et av de viktigste spørsmålene er hvordan man kan hindre den typen kriminalitet som tvinger kvinner ut i prostitusjon, mot sin vilje. Det kan være vanskelig å komme til en fasit i sexkjøpdebatten og å sette to streker under svarene på spørsmålene. Hvis du leser artiklene som er publisert i denne avisa, vil du kanskje komme fram til ditt endelige svar, eller heller skifte en mening du allerede var bråssikker på. Uansett er det lurt å ha i bakhodet at man ikke alltid skal forhåndsdømme en prostituert. En moralsk pekefinger og sint skjennepreken er ikke alltid på sin plass, skal vi forstå «Stine» rett.

MHM

Illustrasjon: Vegard Stolpnæssæter

Litt fornuft, nokre fordommarm og mykje følelse

Sexkjøpsdebatten er prega av steile motfrontar. I eit hav av følelsar, moralitet og ulike realitetsoppfatningar druknar fokuset på prostituertes liv og rettar, særskilt dei med mørke bakmenn i ryggen.

KAROLINA GJELLAND LID
Journalist
karoglid@underdusken.no

KOMMENTAR

Debatten om sexkjøpslova er på ny i vinden. Tanja Rahm skreiv eit sterkt kritisk innlegg om si oppleving med prostitusjon i Aftenposten, i sterk kontrast til Hege Grostad sitt forsvar av yrket. Regjeringa har bestilt ein analyse av lova som skal vere klar i juni, og saman med Venstre har dei fleirtalet på Stortinget dersom dei ynskjer å skrote sexkjøpsforbodet. Spørsmålet er om dei bør.

På den eine sida har ein klare forskingsresultat som seier at det er færre sexkjøparar i Noreg etter at lova trådde i kraft, det same har vist seg i Sverige som har hatt lova sidan 1999. Haldninga blant unge synest òg å ha endra seg, sexkjøp vert av færre sett på som ei legitim handling. Samstundes medfører forbodet at ein risikerer at sexhandelen trekkjer vekk frå gata i større grad. Mange fryktar store mørketal, særskilt når det kjem til menneskehandel der ein i mindre grad kjem i kontakt med offera som vert tvinga ut i prostitusjon. Menneskehandel markerer eit av dei viktige skilja i denne debatten; det er ingen som forsvarar

bakmennene, men spørsmålet er korleis ein best kan hindre denne type kriminalitet. Hindre at menneskjer vert tvinga til prostitusjon.

På den andre sida møter ein kvinner som sjølve vel å selje sex. Eskortekvinner som står fram med si oppleving av yrket, og som ynskjer å avkriminalisere og legitimere tenesta dei sel. Det vert ein todelt industri, problemet er at offera for menneskehandel ikkje er innlemma i den offentlege debatten; dei vert brukt som eit argument i motsetnad til å vere eigne stemmer.

Ser ein vekk ifrå mørke bakmenn og valdelege hallikar, handlar debatten rett og slett om det er greitt å selje og kjøpe sex. Dersom den prostituerte seier ja, vil det då vere rett å straffe kjøparen? Der kjem følelsane inn i biletet. Sal av sex gjer kvinna til eit objekt, meiner mange feministar. Andre meiner sex tilhøyrer ekteskapet, eller at det ikkje er mogleg å skilje sex og kjensler. Liberalarar og fleire frivillige

sexarbeidarar på si side ser på prostitusjon som ein legitim jobb. Ein kan sjå til Tyskland der prostituerte kan organisere seg i fagforbund, der prostitusjon er ein legitim jobb, i alle fall i lova sine auge. Samstundes har dei eit av Europas største problem med menneskehandel. Staten hentar inn skattepengar på sal av sex, men mange må lide for det.

Å tru at ei avgjersle om sexkjøpslova vil kunne baserast på reine fakta åleine vil vere naivt. Det same vil det vere å tru at det eine eller det andre, ei oppheving av lova eller ei, vil vere ei hundre prosent rett avgjersle. Til det er temaet for stort, for kjensleladd og for komplisert. Menneskehandel vil alltid vere ei reell bakside av prostitusjon, uansett om det å kjøpe sex er lovleg eller ei. Kva ein gjer for å hindre dette og kva ein gjer for å hjelpe menneskje som vert utsett for menneskjahandel bør vere dagsorden framover. Sexkjøpslova er ein del av denne debatten, men ikkje det viktigaste.

Under Dusken

Singsakerbakken 2E, 7030 Trondheim
Tlf: 993 39 153
E-post: ud@underdusken.no
annonse@underdusken.no

Under Dusken er et selvstendig organ for studenter, utgitt av Studentmediene i Trondheim AS. Under Dusken blir delt ut gratis på læresteder i Trondheim med medlemsrett i Studentersamfundet. Under Dusken kommer ut åtte ganger i semesteret. Redaktøren velger selv sin redaksjon.

Under Dusken arbeider etter reglene i Vær Varsom-plakaten for god presseskikk. De som føler seg urettmessig rammet av omtale i avisen, oppfordres til å kontakte redaksjonen.

facebook.com/underdusken
@UnderDusken

REDAKSJON

REDAKTØR
Helene Mariussen, tlf: 993 39 153

NESTLEDER
Hanne Christin Våge, tlf: 928 13 765

ANSVARLIG REDAKTØR
Inga Skogvold Rygg, tlf: 918 23 546

NYHETSTREDAKTØR
Trine Selle, tlf: 90505239

POLITISK REDAKTØR
Jørgen Benkholt, tlf: 954 96 291

REPORTASJEREDAKTØR
Aksel Borgen, tlf: 452 10 527

KULTURREDAKTØR
Maria Birkeland Olerud, tlf: 979 82 692

FOTOREDAKTØR
Eivind Sandodden Kise

GRAFISK ANSVARLIGE
Mari Aarsund Klokk
Ingeborg Fjeldberg

ILLUSTRASJONSSJEF
Simen August Askeland

DEBATTREDAKTØR
Sofie Sætre, tlf: 905 53 233

SALGSSJEF
Kristin Mürer Stermland, tlf: 930 34 542
og
Kristine B. Fredriksen

DISTRIBUSJONSANSVARLIG
Fredrik M. Dolve

IT-SJEF
Magnus Kiro

GJENGSSJEF
Maren Kronlund

DAGLIG LEDER
Kaja Felix Sønslien, tlf: 993 80 530

DESKERE
Marianne Solheim Rothaug,
Emil Henry Flakk, Kyrre Ryeng, Ida Jønsberg, Synne
Hammervik, Ingunn Mjønerud

JOURNALISTER
Ida Lyche, Hanna Malene Lindberg, Sigurd Martin Nordli Oppegaard, Morten Aashammer Gjennestad, Hannah Christin Lerfaldet, Vilde Bøberg Svineng, Amund Rolfsen, Fredrik Pande, Håkon Bjørngård, Anette Sivertstøl, Sofie Sætre, Borghild Kristensen, Christian Danielsen, Emil Flakk, Johannes Jakobsen, Marius Flatås, Ola Krogh Halvorsen, Siri Overn, Karolina Gjelland Lid, Linn Danielsen Evjemo, Stian Sande, Fredrik Schjefstad, Line Brox, Nora Cecilie Bredoch, Daniel Johansen, Emil Flakk

FOTOGRAFER
Karoline Ramnæs, Marin Håskjold, Sindre Haugen, Håvard Karlsen, Madeleine Noraa, Fredrik Pande, Katinka Goffin, Amalie Stokkan Kristoffersen, Anna Rosova og Silje Krager, César Mondragón

ILLUSTRATØRER
Simen August Askeland, Ida Lise Letnes, Håvard Karlsen, Iria Samuelstuen

GRAFISKE MEDARBEIDERE
Nyhet: Cesare Schwabl
Reportasje: Ingvild Olausson
Kultur: Kristina Jacobsen
César Mondragón

KORREKTUR
Markus Tobiasen,
Emil Flakk, Bjørn Grimso, Hanne Christin Våge,
Fredrik Moi Dolve og Karolina Lid

ILLUSTRASJONSFOTO, FORSIDE
Caroline Ramnæs

GRAFISK UTFORMING
Mari Aarsund Klokk
César Mondragón

Årelippjoseell

NYHET

Siden SIST:

Arkivfoto: Øyvind Kurevoll

Lanserer nytt nettsted om tanker og følelser

18. januar åpnet Psykologisk.no, et nettsted som drives av fagfolk og satser på kunnskapsformidling om psykologi. Fagpersoner fra NTNU er også med på laget. Ansvarlig redaktør Pål Johan Karslen for nettstedet mener man nå fyller et tomrom i norsk psykologi.

– Psykologien har ikke hatt et eget nettsted. Nå får den det. Det er den enkle tanken bak Psykologisk.no. Vi skal dyrke nysgjerrigheten om mennesket og om psykologi, sier han.

Karslen mener det er naturlig at nettstedet drives av fagfolk.

– Vi skal være faglig orienterte, løfte fram forskningen og den kritiske tenkningen.

Pål Johan Karslen ønsker å vise bredden i psykologien, og hevder faget rommet mer enn bare psykiske lidelser.

– Vi skal dekke psykologien så bredt som vi bare makter. Det er mye god grunnforskning som er veldig dårlig kjent. Her håper vi å utgjøre en forskjell, sier Karslen.

Går løs på småfagene

I et møte med rektors stab i fjor kom det fram at rektor Gunnar Bovim ønsker å endre NTNUs studieprogramportefølje. Universitetsavisa skriver at Bovim fortsatt støtter denne avgjørelsen, og henviser videre til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev for 2014.

I brevet står det at aktivitetskrav skal endres til kandidatmål, slik som profesjonsstudiene tidligere har operert med. Videre opplyser departementet om at de vektlegger hovedregelen som sier at det ikke er hensiktsmessig å gi undervisningstilbud til små grupper på under tjue studenter.

NTNU vil nå ta kontakt med departementet for å få klarhet i hva dette innebærer og hvordan dokumentet skal tolkes. Bovim påpeker problemet:

– Så kan du naturligvis spørre hva som menes med små fag. Er det studieemne, program, eller hva? Dette må vi gå grundig inn i. Det finnes gode begrunnelser for å beholde små fag med studenttall under tjue, men da må disse opp på bordet, sier han til Universitetsavisa.

Videre legger han til at nedleggingen vil være begrunnet av faglig art, ikke økonomiske forhold.

NTNU inngår ny avtale med kontroversielt oljeselskap

NTNU og Total signerte ny samarbeidsavtale 23. januar. Avtalen er en rammeavtale som angir generelle retningslinjer for samarbeidet, mens konkrete prosjekter avtales gjennom løpende tilleggsavtaler, melder NTNU i en pressemelding. Samarbeidet mellom NTNU og oljeselskapet vil i all hovedsak omfatte faglig og økonomisk støtte, i tillegg til akademisk utveksling.

NTNU har tidligere blitt kritisert av SAIH og Støttekomiteen for Vest-Sahara for sitt samarbeid med oljeselskapet.

Leder Andreas Aksnes Karmhus i Studentenes og Akademikernes Internasjonale Hjelpfond (SAIH) uttalte til Dusken.no at det var problematisk at NTNU lot selskapet profilere seg opp mot studentene i forbindelse med Karrieredagen på Gløshaugen.

– Total er avgjørende i utvinningen av oljeresursene i Vest-Sahara. Dette strider mot folkeretten og undergraver FN's fredsprosess, sa Karmhus.

UD FOR

75
ÅR
SIDEN

Idet bladet skal gå i pressen fornemmer vi at Danmark vil la sig representere ved en fyldig tropp. Dansken skal etter hva vi har hørt være ridder av Den Hvite Elefants Orden.

25
ÅR
SIDEN

Trondhjemmerne er mere selv gode end Bergenserne, skjøndt de har endnu mindre grund til det. Den industri, som er begyndt å blomstre deroppe, er sat igang av indflyttere eller fremmede.

10
ÅR
SIDEN

Smilet om munnen var på plass. Det hjalp fortsatt pent lite. For vi gikk av buss ni eller fem. Pakka avisen ned i veska. Tenkte litt på Einstein som måtte begynne på teknisk fagskole for å redde framtida. Den ensomme gæringen bak skrivebordet som skribler ned $E = mc^2$.

1520...

...personer er anmeldt for kjøp av sex etter at sexkjøpsloven ble innført i 2009.

Besøk vår spesialbutikk for klatring ved Gamle Bybro

- Norges garantert beste pris på Klatrepakke
- Trondheims største utvalg
- Vi tilbyr også skred og padlekurs

Åpningstider 11-17.45 (16)

www.ute.no

NYE UTE-HALLEN

En av Norges flotteste klatrehaller med vegger på 17, 16, 13 og 11m og mer enn 130 ulike ruter. Trondheims tauklatrehall ligger naturskjønt til ved Ladehammeren.

- Klatrekurs hver uke
- Mer enn 140 ruter
- Årskort m. stud. rabatt

ØNSKER DU INFORMASJON OM UTDANNING
OG YRKESVALG?

BESØK UTDANNINGSMESSEN!

TRONDHEIM SPEKTRUM, 30.-31. JANUAR

Bredt utvalg av norske utdanningstilbud, studietilbud i utlandet, etterutdanning og kurs. Foredrag med aktuelle tema.

Åpningstider

Torsdag 30. januar 09.00 - 18.00

Freitag 31. januar 09.00 - 14.00

Inngang kroner 60,-

Registrer deg og hent din gratisbillett på vår nettside: www.tautdanning.no

Her finner du også nyheter og informasjon om utdanning.

www.tautdanning.no

BAROKKFEST

TIDLIGMUSIKK FESTIVAL

SØNDAG 2/2

HILLIARD ENSEMBLE I DOMEN PÅ AVSKJEDSTURNÉ

FREDAG 31/1

ENGELSK PUBSTEMNING FRA 1600-TALLET SING ALONG!

LØRDAG 1/2

FARINELLI: DAVID HANSEN I FRMURERLOGEN

KONSERTER I NIDAROSDOMEN OG ERKEBISPEGÅRDEN

SENTER FOR
TIDLIG
MUSIKK

BILLETTER OG INFO: WWW.BAROKKFEST.NO

Rapporten rett rundt hjørnet

Fredag 31.januar offentliggjøres rapporten fra Rambøll og NTNU som vil danne grunnlaget for hvordan fremtidens campus vil se ut.

GEIR WAAGE: Kommunalråd Geir Waage for Arbeiderpartiet mener det nå er nødvendig med en avgjørelse.

PUSSE OPP: En utbedring av Dragvoll vil koste fem milliarder kroner.

SAMLOKALISERING

TEKST: Linn Danielsen Evjemo

FOTO: Marin Häskjold

I fjor ga Kunnskapsdepartementet Rambøll i oppgave å stå for en konseptvalgutredning (KVU), for å gi en anbefaling om hvorvidt NTNU gjør best i å gå for en samlokalisering av campus eller ikke.

Samtidig som at NTNU opprettet en egen følgegruppe for å gi informasjon og data til Rambøll, opprettet de også et visjonsprosjekt, ledet av professor Tore Brandstveit Haugen ved NTNU. De ser på mulighetene til NTNU generelt, ikke bare i lys av en eventuell samlokalisering.

Den 31. januar vil visjonsrapporten bli offentliggjort og overrakt

til rektor, samme dag som konseptvalgutredningen blir offentliggjort på Kunnskapsdepartementets hjemmesider.

- Vi ser på mulighetene NTNU har i lys av sin strategi, kunnskap for en bedre verden, og på hvordan universitetet kan beholde den egenarten det har i dag, sier Haugen.

Tre mulige campusløsninger

Haugen forteller at NTNU vil fortsette arbeidet med visjonsrapporten fram mot universitetets styremøte i juni.

- Vi håper og ønsker at både studenter og ansatte blir aktivt med i arbeidet videre, slik at vi kan få til en god løsning for alle, sier han.

I sin rapport vil visjonsgruppa legge fram tre ulike forslag til campusløsninger. Enten en videreutvikling av dagens tocampusløsning, en løsning der hele campus er sentrert rundt Gløshaugen, eller en løsning der de

samfunnsfaglige og humanistiske fagene blir flyttet inn mot Trondheim sentrum.

- Alle mulighetene vi har vurdert kan fungere i fremtiden, selvsagt med ulike styrker og svakheter, sier Haugen.

Dersom det ikke blir aktuelt med samlokalisering, er planen å bygge nytt for å dekke det manglende arealet på Dragvoll.

- Det er snakk om at det mangler så mye som 10 000 kvadratmeter med tanke på hvor mange studenter campus huser. Vi ønsker i så fall å videreutvikle anlegget på Dragvoll, sier Haugen.

Tid for en avgjørelse

Kommunalråd Geir Waage for Arbeiderpartiet mener at hvis en samlokalisering skal kunne lykkes, er det noen tog som nå er i ferd med å gå.

- Hvis universitetet skal samles, må det gjøres nå, for aktuelle tomter bygges igjen, sier han.

Waage mener at Trondheim allerede er den mest attraktive studentbyen, både når det gjelder miljø og fagtilbud, og at dette bare vil styrkes med økt tverrfaglighet og et mer samlet fagmiljø.

- Med nybygde Lerkendal Studentby, og planer om en ny stor studentby på Sorgenfri, kan vi få et helt nytt, stort studentområde i Trondheim, sier Waage.

Han mener samlokaliseringssaken har vært mye roligere nå enn forrige runde, og tror dette skyldes at fagmiljøet ved NTNU i mye større grad har vært en del av prosessen.

Tilhenger av samlokalisering

Prosjektleder Amund Aarvelta i Trondheim Kommune arbeider med campusutvikling. Han har alltid vært positivt innstilt til en samlokalisering av campus, og har ikke endret holdning underveis i prosessen.

- Den viktigste prioriteringen er at

ELLER SLÅ SAMMEN: Samlokalisering er anslått til å koste åtte milliarder.

NTNU har en struktur som gjør at de kan drive best mulig utdanning og forskning. Jeg har alltid ment at en tettere samling av kunnskapsmiljøene i Trondheim er riktig, sier Aarvelta.

Han mener at også en løsning med campus ned mot sentrum kan være en bedre løsning enn den vi har i dag, og at den vil styrke muligheten til samarbeid både innad og utad.

Vi er NTNUere

Leder Elena Slydal for Studenttinget NTNU mener at det å ha flere fagområder på samme campus kan føre til mye uoffisiell tverrfaglighet ved at folk prater mer sammen enn ellers.

- Man kan få en mer levende campus, øke trivselen, og gi studentene følelsen av å være NTNUere, ikke «Dragvollinger» eller «Gløsingere», sier hun.

Slydal mener også at det er viktig å få samlet de gode fag- og forskningsmiljøene, slik at man i større grad kan bedrive tverrfaglig forskning. Hun mener dette vil være viktig hvis NTNU skal lykkes i å bli internasjonalt fremragende.

- Selvsagt er det mer attraktivt med et universitet som satser på tverrfaglig forskning, både for norske og internasjonale studenter, og en mer sentrumslokalisert campus vil uansett være

populært, sier Slydal.

Hun mener at uansett hva resultatet blir, er det viktig at det skjer på studentenes og de ansattes premisser.

- Alle parter må bli hørt, også i neste fase, når nye campusarealer og undervisningsrom skal planlegges, sier Slydal.

Kostbart med ny løsning

Universitetsavisa skrev 22. januar om at det trolig vil koste omtrent fem milliarder kroner å utbedre dagens tocampusløsning, mens en samlokalisering er anslått å ville koste åtte milliarder. Prosjektleder Aarvelta ønsker ikke å spekulere i hvor avgjørende prisforskjellen vil bli for den endelig avgjørelsen av videreutviklingen av campus.

- Konseptvalgutredningen vil gi oss svar på hva som er samfunnsøkonomisk lønnsomt, og vil derfor gi oss mer kunnskap om dette, sier han.

Studenttingsleder Elena Slydal sier det er viktig å ikke bare fokusere på økonomien, men også legge vekt på de faktorene man ikke kan sette en prislapp på. Hun nevner blant annet at samlokalisering kan gi studentene et bedre tilbud enn de har i dag ved å samle velferdstilbudene på ett sted.

- Skal man først bruke så mye penger på et prosjekt, mener jeg at man kan gjøre det ordentlig, sier hun.

TORE HAUGEN: «Professor Tore Brandstveit Haugen ved NTNU vurderer universitetet i et 50-årsperspektiv»

Ifølge en pressemelding fra desember 2013, arbeider nå Kunnskapsdepartementet med sikte på at regjeringen skal ta en beslutning om framtidig campuslokalisering innen utgangen av 2014. **UD**

linnevje@underdusken.no

KOMMENTAR

EMIL FLAKK
Journalist

Opium for studentane

Når ein ikkje veit kva ein skal tala om, er det god skikk å nemne eitkvart om veret. På same måte har samlokaliseringa vorte råstoffet som studentpolitikarane og adminstrasjonsfolket fyller festtalane sine med.

Dei har ein draum om at sosiologar og teoretiske fysikarar kan møtast i kantina og lære av kvarandre. Ikkje ulikt nattverd skjer det ei mystisk omdaning frå chili con carne til grenselaus kunnskap. Det tverrfaglege blir såleis som enden på regnbogen: Me kan sjå han, men ikkje nå han. Me kryssar av på sjekklis-ta og haustar applaus og retweets frå andre studentpolitikarar.

Det er sjølvsagt godt meint, men stereotypane er ikkje til å halde ut. Tenk litt over det. Utvekslinga av erfaringar skal kurere fagidiotar på båe campus. Ein må nær sagt tru at gløsingar er udugelege nerdar utan sosial intelligens, medan dragvollingane er matematiske analfabeta. Ein må lure på korleis gløsingane greier å drive desse linjeforeingane sine. Om det verkeleg er så gale, er det ikkje samlokalisering ein bør vurdere, men heller å leggje ned heile sulamitten.

Ein skal heller ikkje gløyme uvis-sa som fylgjer med. Di lengre me ikkje får eit klårt svar om samlokaliseringa, di lengre vil strengt nødvendige utbyggingar på Dragvoll blokkerast. Ein tam og vag debatt om samlokaliseringa kjem godt med for ein adminstrasjon som i stor grad prioriterer Gløshaugen.

Sjølvsagt kan dei ulike fagfelte lære av kvarandre. Datateknikk har sterke innslag av teoretisk lingvis-tikk, medan kvantitativ metode i stor grad må stø seg på statistikk. Det er likevel for gale at dei som talar varmest om det tverrfaglege og kunnskapsvisjonar, slit med å levere nett solid dokumentasjon på at samlokalisering vil fungere. Sterkare lut enn kaffi må nok til om ein skal bli retteleg klok.

8

BLI FRAMTIDSFYLKET TRAINEE

VI HAR 16 LEDIGE TRAINEESTILLINGAR

SØKNADSRIST
24. MARS 2014
OPPSTART AUGUST 2014

Finn stillingane og søk elektronisk via framtidsfylket.no

► www.framtidsfylket.no ◀

► KARRIERE ► UTVIKLING ► NETTVERK ► LIVSGLEDE ►

Ren Design
Foto: Thomas Beckhard/BeckFoto

**Søk innen
13. februar 2014**
...
**Traineestillinger
ledig nå!**

Rune
Trainee 2012-2014
Charlotte
Trainee 2013-2015

En flying start på din yrkeskarriere

INTRO TRAINEE

Vi søker unge med ambisjoner og høyere utdanning – uansett fagområde

KVERNER
Nord-Trøndelag fylkeskommune

aibel
Innherred samkommune

Trønderfvlisa
"Levende engasjert!"

STEINKJØR
åpen, lys og glad

trav

Inderøy kommune

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag

INNERHERED RENOVASJON

NTE

AVINOR

SpareBank 1

proneo

VANG
MEKANISKE VERKSTED

HELSE NORD-TRONDALAG
På tross av sykdom gir du den beste

STJØRDAL KOMMUNE

Kunnskaps-Parken
Nord-Trøndelag

Mid-Norway European Office
Trondheim University of Applied Sciences

Distriktsenteret

Statens vegvesen

VANG
MEKANISKE VERKSTED

HELSE NORD-TRONDALAG
På tross av sykdom gir du den beste

STJØRDAL KOMMUNE

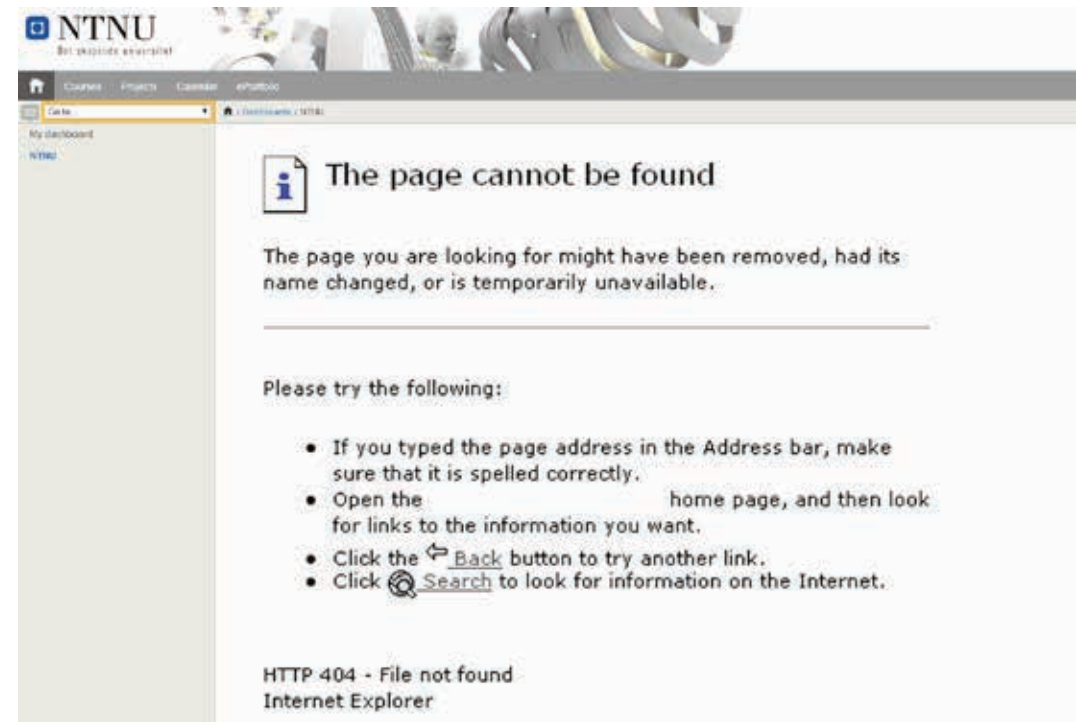
Kunnskaps-Parken
Nord-Trøndelag

For mer informasjon og søknadsskjema: www.introtrainee.no eller kontakt Marit S. Eriksen: mob 93 44 12 47

Lindseth reklame, Steinkjer - Foto: Andreas Buurø Photography

Kraftige forsinkelser

Samtlige nye internasjonale studenter ved NTNU manglet tilgang til it-systemer i mer enn to uker.

PROBLEMER: De internasjonale studentene manglet tilgang til NTNU sine sider

► UTDANNING

TEKST: **Ola Krogh Halvorsen**
ILL: **Eivind Sandodden Kise**

Internasjonale studenter som ankom NTNU etter nyttår har verken fått studentidentifikasjon eller tilgang på universitetets nettsider i løpet av de to første ukene av vårsemesteret. Dette har ført til at flere studenter har manglet tilgang på nødvendig informasjon om forelesninger og pensumlister. Utvekslingsstudentene Lara Kupfer og Ruta Vorpa bekrefter dette.

– Ingen av de internasjonale studentene som kom til NTNU etter jul har kunnet logge seg på viktige sider som studentweb eller It's Learning, sier Vorpa.

Problematisk semesterstart
Som ferske studenter ved NTNU har mangelen på informasjon vært frustrerende.

– Uten tilgang til studentkontoene våre har vi ikke fått informasjon om hvor og når forelesningene er og hvilke fagbøker vi skulle ha kjøpt, sier Kupfer. Jentene har selv opplevd å møte opp til forelesninger som var meldt avlyst via It's Learning

– Jeg trodde jeg hadde møtt opp i feil forelesningssal, men etter å ha blitt sendt rundt på hele Dragvoll, fikk jeg til slutt vite at første forelesning var utsatt. Dette kunne jeg ikke vite uten bruker på It's Learning, sier Vorpa.

Flere internasjonale studenter skal ha opplevd det samme.

– Mange fag begynner ikke før langt etter semesterstart, selv har jeg fag som ikke har første forelesning før i februar. Dette visste jeg ikke før jeg endelig fikk logget meg inn på It's Learning, sier Kupfer.

Beklager forsinkelsen
Årsaken til dette skal skyldes problemer med å føre de nye studentene inn i

«Felles Studentsystem». Dette er en database alle studenter må være registrert i for å motta studentidentifikasjon og tilgang til studienettsteder. Leder for Internasjonal seksjon Hilde Skeie ved NTNU beklager at ingen internasjonale studenter fikk studentnummer eller tilgang til studentweb før nå.

– Jeg forstår at dette har vært problematisk for studentene, sier hun.

Internasjonal seksjon har blitt kontaktet av flere forvirrede internasjonale studenter i løpet av vårsemesterets to første uker.

– Flere har lurt på hvordan man får informasjon om forelesningene, men det vi fikk mest klager på var at de internasjonale studentene ikke fikk studentmøderasjon på bussbilletten uten studentbevis, sier hun.

Har ikke hendt tidligere
Tidligere har utvekslingsstudenter for vårsemesteret blitt registrert i «Felles studentsystem» i midten av desember.

– Vanligvis leverer vi ut all nødvendig informasjon og materiale ved ankomst. I år fikk vi ikke delt ut semesterkort og studentbevis før et stykke ut i januar, men nå er alt i orden, sier Skeie. Internasjonal seksjon arbeider for at internasjonale studenter raskt skal finne seg til rette ved universitetet.

– Det skal være lett å begynne som utvekslingsstudent på NTNU. Vi har gode rutiner på å ta imot studenter fra utlandet, dette er den første gangen vi har opplevd problemer med registrering av nye studenter, sier hun.

Etter to uker fikk utvekslingsstudentene tilgang til alle universitetets nettsteder, studentbevis og semesterkort.

– Det er godt at det har blitt ordnet opp i, nå vet jeg i hvert fall hvor og når jeg har forelesninger. Men det var synd det måtte ta så lang tid, sier Vorpa. **UD**

olahab@underdusken.no

Kvalitet fremfor kvantitet

Rektor Gunnar Bovim ved NTNU mener det ikke er noe finansielt insentiv for å stryke studenter. Nå etterlyser NHO endringer i utdanningssektoren for å sikre kvaliteten.

REVURDERER UTDANNINGSTILBUDET: Rektor Gunnar Bovim

► NHO

TEKST: Johannes Jacobsen

FOTO: Håvard Karlsen

Nylig fremmet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) et ønske om å endre finansieringsstrukturen for universitetene og høyskolene, og å gjøre utdanningene mer spesialiserte og arbeidsrelevante. Norge har ifølge en OECD-rapport en samfunnsøkonomisk avkastning på høyere utdanning som er halparten av gjennomsnittet for OECD-landene. Kompetansedirektør Are Turmo ved NHO mener at universitetene burde redusere antall utdanninger som tilbys, og heller spesialisere seg på noen områder. – Vi etterlyser en bedre arbeidsdeling mellom universitetene og høyskolene fordi vi mener det vil føre til høyere kvalitet. Det er mer rasjonelt samfunnsøkonomisk om institusjonene kan konsentrere seg om færre og bedre utdanninger, sier han. Turmo mener utviklingen er en konsekvens av rammebetingelsene som har blitt lagt av politikken. – I dag belønnes utdanningsinstitusjonene for studiepoengene studentene produserer, ikke primært for å dekke arbeidslivets kompetansebehov, sier han.

Kritisk til NHOs forslag

Rektor Ole Petter Ottersen ved Universitetet i Oslo (UiO) er kritisk til NHOs forslag. Han mener det tar lite hensyn til fremtidens behov. – Vi skal ikke bare ta hensyn til næringslivets behov i dag. Vi skal utdanne for behovene som ikke er der ennå. Vi skal tenke nytt og utdanne kandidater som forhåpentligvis, med sin innovative tenkning, kan danne nytt næringsliv, sa han til Aftenposten 7. januar. NHOs Turmo mener dette er en avsporing fra den virkelige debatten. – Det er en misforståelse at vi mener at universitetene skal forberede studentene for næringslivet i kortsiktig perspektiv. Det er selvsagt ikke likegyldig hvordan vi dimensjonerer utdanningene i dag. Fordelingen av studenter i dag får betydning for det næringslivet vi vil se i morgen, sier han.

– Viktig med basiskompetanse

SSB ga i 2013 ut en rapport som beregnet at det i 2030 kan være 15 000 flere samfunnsvitere enn det er behov for. Samtidig er rekrutteringen til ingeniør- og sykepleieutdanningene for lav. Rektor Gunnar Bovim ved NTNU er enig med NHO i at det burde legges inn insentiver for å få studenter til å velge studier som kan dekke arbeidsmarkedets behov. – Der det er mange studieprogram som

går veldig parallelt er det fornuftig å vurdere konsentrasjonen av det. Problemet er at NHO er for lite tydelig på behovet for basiskompetanse. På NTNU er det et viktig satsningsområde, sier han. *Hva mener du med basiskompetanse?* – Er du ingeniør må du kunne matematikk og fysikk. Det hjelper ikke bare å kunne designe broer. Man må kunne disse basisdisiplinene og det etterlyses av arbeidsgiverne, sier Bovim.

– Premierer kvantitet, ikke kvalitet

Bovim forteller at NTNU allerede har begynt å vurdere sitt utdanningstilbud. – Vi vurderer nå vår studieportefølje for å se om vi skal samarbeide med andre institusjoner om våre fag. Det er først og fremst en faglig vurdering. NTNU skal ikke tilby alle mulige utdanninger, sier han. Bovim mener også at det er på tide med en revurdering av finansieringssystemet for høyere utdanning. – I dag er det er ikke noe finansielt insentiv som sier at det er fornuftig å stryke de kandidatene som bør stryke. Vi gjør det for å holde kvaliteten oppe, men vi har et system som premierer produktivitet, ikke kvalitet, sier han.

Lite kontroll over arbeidsmarkedet

24. april 2013 publiserte Under Dusken en artikkel som viste at Institutt for

sosiologi og statsvitenskap hadde lite kontroll over hvilken kompetanse arbeidsmarkedet etterlyste. Instituttet har nå gjennomført en undersøkelse for å kartlegge hvilke sektorer uteksaminerte mastergradsstudenter nå jobber i, men har ikke gjennomført en liknende undersøkelse for uteksaminerte bachelorgradsstudenter. *Er det et problem at ikke instituttene vet hva arbeidsmarkedet etterlyser?* – Jeg mener at vi skal være bevisste på hvilke samfunnsområder vi ønsker å betjene. Samtidig skal vi være veldig ydmyke for at gode basisutdannelser gjør deg svært anvendelig i arbeidslivet, svarer Bovim.

NSO støtter NHO

Leder Ola Magnussen Rydje for Norsk Studentorganisasjon (NSO) er enig med NHO i at dagens finansieringssystem ikke sikrer kvaliteten. – Det gjelder å få mest mulig studenter inn og ut av studiet. De kunne like gjerne ha fått E alle sammen og aldri ha møtt en faglærer, uten at det ville ha noe å si for finansieringen, sa Rydje til Dagsavisen 2. januar. **UD**

jojak@underdusken.no

DETTE ER SAKEN:

- Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) er den største interesseorganisasjonen for bedrifter i Norge
- De ønsker bl.a. færre studieprogram, mer rekruttering til realfag og mer arbeidsrettede utdanninger
- Kunnskapsdepartementet kunngjorde nylig at de vil vurdere hele finansieringssystemet for universiteter og høyskoler

Fra bistand til business

Det behøver ikke være konflikt mellom tradisjonell bistand og næringsutvikling. Tre NTNU-studenter har reist til Tanzania for å kartlegge mulighetene for norske bedrifter.

OPPGRADERING: Underveis i besøket fikk jentene oppgradert fra hotellrom til villa

NTNU-STUDINER: f.v. Ida Kallmyr Lerheim, Hanne Lystad og Helene Dahl

FAKTA OM:

NORGE OG AFRIKA

- Over 500 norske bedrifter opererer nå i Afrika
- Skatteinntektene disse bedriftene bidrar med er mer enn det Norge gir i bistand
- Kenya, Tanzania og Uganda hadde i snitt 5 % økonomisk vekst i 2012

Syv av de ti raskest voksende økonomiene i verden befinner seg i Afrika

Kilde: Innovasjon Norge, NHO

► UTDANNING

TEKST: Siri Overn
FOTO: Privat

Administrerende direktør Kristin Skogen Lund i NHO skrev i 2013 et meningsinnlegg i Aftenposten om realistisk utenrikspolitikk. Her skriver hun blant annet at det skal være lov for norske bedrifter å tjene penger i Afrika. Bakgrunnen for dette utsagnet er at flere afrikanske statsledere har uttrykt at de ønsker norske investeringer og bedriftsetableringer framfor bistandspenger. Grunnlaget for Lunds uttalelse er enkel: Dette er noe alle tjener på.

Tverrfaglig delegasjon fra NTNU

Med dette i bakhodet dro studentene Helene Dahl, Ida Kallmyr Lerheim og Hanne Lystad til Tanzania. Jentene studerer mastere i henholdsvis energi og miljø, europastudier og entreprenørskap, innovasjon og samfunn. – Dette høres nok ut som en merkelig kombinasjon, men den fungerer helt perfekt, forklarer Lystad. Turen til Tanzania er et prosjekt

ledet av International Business (IB) for studenter ved BI, NHH og NTNU. IB ble igangsatt av Innovasjon Norge med det formål å utforske internasjonale markedsmuligheter for norske bedrifter. En bivirkning av at norsk næringsliv stadig blir mer internasjonalt, spesielt i fattige land, er flere arbeidsplasser, vekst og økt velstand. Dette er avgjørende for at disse nasjonene skal få en reell utvikling. Flere afrikanske land opplever allerede en kraftig økonomisk vekst. For norske bedrifter vil det være svært lønnsomt å være med i starten av denne markedsutviklingen.

Vinn-vinn-situasjon

– Det morsomste er at det nå er vi – studentene – som sitter på verdifull informasjon vi kan selge til norske bedrifter. Spesielt innen olje og gass, maritim sektor, offshore og landbruk er det stor interesse, forklarer Lystad. Målet med prosjektet er å ferdigstille en rapport i løpet av våren. Helt siden Statoil etablerte seg i Tanzania i 2007 har flere bedrifter fulgt etter. Jentene håper at rapporten nå kan hjelpe små og mellomstore bedrifter til å gjøre det

samme.

– Vi er også nøye på at det skal gis noe tilbake til lokalsamfunnet. For eksempel samarbeider Statoil med universiteter i Tanzania om videreutdanning, noe vi synes er veldig flott, sier Lystad.

Andre må søke

I februar starter opptak til et prosjekt i et nytt land. Lystad oppfordrer andre studenter å søke, uavhengig av utdanning og bakgrunn.

– Det er en utrolig fin og spennende mulighet til å lære mer om business, sier hun.

Selv om det faglige utbyttet av et slikt prosjekt er god nok grunn i seg selv legger ikke Lystad skjul på at det finnes flere fordeler med å delta.

– Det er nok av tid til å utforske landet. Vi har vært på tur til Zanzibar, besøkt barnehjem og vært på båttur. Det er også en flott mulighet til å få nye venner. Vi angreir ikke. **UD**

siriover@underdusken.no

Voldtektsmytene lever i domstolene

Hvorvidt en voldtektssak ender i domfellelse vil kunne påvirkes av dommerens holdninger. Ved NTNU har forskere nå kartlagt graden av aksept for voldtektsmyter i den norske dommerstanden.

► FEMINISME

TEKST: **Christian Danielsen**
ILLFOTO: **Sindre Haugan**

Psykologene Mons Bendixen og Kirsten Rasmussen har nylig bidratt til en studie av voldtektsmyter blant norske lek- og fagdommere. Studien, som er gjort i samarbeid med Helse Bergen og Domstolsadministrasjonen, er den første systematiske kartleggingen av temaet her til lands.

Gjennom Domstoladministrasjonen har forskerne fått stille et stort utvalg dommere overfor en rekke påstander som knyttes til voldtektsmyter. Videre har man sammenlignet resultatene med det man har funnet i en representativ referansegruppe.

– Fordi det i mange voldtektssaker mangler bevis, vil en kjennelse ofte fattes på bakgrunn av den fornærmedes forklaring. Oppfatningene til de som dømmer i en voldtektssak vil derfor kunne ha betydning for om offeret blir trodd, forklarer Bendixen.

Generasjonsforskjeller

Et av de viktigste funnene er at aksepten for voldtektsmyter er lavere hos både lek- og fagdommere enn i befolkningen generelt. Videre fant forskerne ingen forskjell mellom mannlige og kvinnelige dommeres holdninger til voldtekt. Dette er et klart avvik fra det vi vet om befolkningen generelt.

– Oppsummert viser studien at kun en mindre andel dommere viser en viss grad av aksept for voldtektsmyter, sier Bendixen.

Inndeling av dommerne i fire ulike aldersgrupper ga forskerne mulighet til å undersøke eventuelle generasjonsforskjeller i synet på voldtekt. Dommerne over 60 år var mer tilbøyelige til å holde fast ved mytene. Bendixen mener at det kan være flere årsaker til dette.

– For det første vet vi at de fleste voldtekts ofre er unge kvinner i midten av tyveårene. Det er derfor godt mulig at den eldste gruppen har vanskeligere for å identifisere seg med offeret enn de som tilhører det samme generasjonsspenet. I tillegg har de eldste dommerne vært unge i en annen tid, og kan dermed inneha en mer tradisjonell kjønnsrolleoppfatning, påpeker han.

SAMFUNNSHOLDNING: Problematisk alt at ansvaret blir liggende på kvinnen, mener Strugstad.

Store mørketall

Ekspertene hevder at det begås mellom 8 000 og 16 000 voldtekter i Norge hvert år, men av disse er det ikke mer enn drøye ett tusen som ender i anmeldelse. Mørketallene i voldtektsstatistikken er bekymringsfulle, mener Bendixen. Samtidig påpeker han at disse trolig ikke skyldes eksistensen av voldtektsmyter.

– Realiteten er at retten som instans jobber med bevis. Fordi det i mange voldtektssaker mangler bevis som kan gi rimelig grunn til mistanke, vil mange vegre seg for å anmelde. Mørketallene reflekterer dette, hevder han.

Bendixen påpeker også at den typiske voldtekten ikke blir begått i en offentlig park av en fremmed overgriper.

Bekjentskapsvoldtekter dominerer statistikken og i mange av disse er omstendighetene vanskelige og uklare. Under slike forhold kan den tiltalte forsvarer søke å unnskyldes overgriper og legge skyld på offeret, forteller han.

– Under en rettsak vil offeret bli stilt en rekke ubehagelig spørsmål. Var det rus inne i bildet? Har offeret hatt mange seksualpartnere? Gikk det mange dager før anmeldelsen ble levert? Slike spørsmål kan være en stor belastning og vil også kunne vanskeliggjøre den fornærmedes sak, forklarer han.

– Urovekkende holdninger

I en undersøkelse bestilt av Amnesty i fjor, kom det fram at 28 prosent av norske menn mener en voldtektutsatt

kvinne er delvis ansvarlig dersom hun i forkant har flørtet åpenlyst med mannen. Blant norske dommere sa 12,9 prosent seg enig i en tilsvarende påstand.

Tonje Strugstad ved Jentevakta i Trondheim mener at vi bør forvente at dommerstanden har en mer kunnskaps- og forskningsbasert fagforståelse for noe så alvorlig som en voldtekt, enn hva som er tilfellet for befolkningen generelt.

– I våre øyne er det helt ventet at lek- og fagdommere har en lavere aksept for de ulike voldtektsmytene som dessverre florerer i dagens samfunn. Men det er urovekkende at noen fagfolk enda ikke har klart å legge til side sine fordommer, mener Strugstad.

Frihet og sårbarhet

En vanskelig debatt som ofte føres er hvorvidt det er riktig å rådgi kvinner om hvordan de kan unngå å sette seg i en sårbar situasjon. Dette er et tveegget sverd, mener Bendixen:

– Når man gir kvinner beskjed om å gjøre noe for å holde seg trygge, kan det ses på som en begrensning av frihet og som et forsøk på å skyve ansvaret over på dem, sier han.

Forskerens generelle råd er likevel at vi alle bør unngå å sette oss selv i situasjoner der vi er sårbare for utnyttelse. Det man sender ut av sårbarhets-signaler vil kunne oppdages av noen som utnytter dette, og konsekvensene av den fulle frihet kan derfor være en høy pris å betale.

Strugstad ved Jentevakta sier seg enig med Bendixen i at det er lurt for kvinner å ta enkelte forholdsregler, men påpeker samtidig at problemet i dag er at alt ansvaret ligger på kvinnen.

– Det er ikke sånn at det er skjortelengden, mørket eller antall øl som gjør at kvinner blir utsatt for et så grovt lovbrudd som en voldtekt; det er kun gjerningsmannen som er ansvarlig. Selv om vi vet hvor mange tusen jenter som utsettes for voldtekt eller voldtektsforsøk i Norge hvert år, er det svært sjeldent at det snakkes om de tusen voldtektsmennene og hvem de er, sier Strugstad. **UD**

chridani@underdusken.no

FAKTA OM:

SEXISTISKE FORESTILLINGER

- Sexistiske forestillinger har å gjøre med verdien man tillegger kjønn
- Forestillingene kan manifesteres gjennom en mengde oppfatninger, blant annet:
- Tradisjonelt syn på kjønnsroller
- At kvinnen bør være underordnet mannen i viktige avgjørelser
- Troen at likestillingen er kommet langt nok
- Oppfattelse av at kvinner er rene, har høyverdig moral, og derfor trenger beskyttelse fra menn
- Troen på voldtektsmyter er tett forbundet med seksisme

FAKTA OM:

VOLDTEKTSMYTER

- Voldtektsmyter kan defineres som holdninger og oppfatninger som benekter eller rettferdiggjør seksuell aggresjon mot kvinner.
- Enkelte myter har høy oppslutning i befolkningen, og da særlig blant menn
- En nyere studie viser at voldtektsmyter er lite utbredt i den norske dommerstanden
- Den samme studien viser at ulike generasjoner av dommerne har ulik aksept for mytene

FORSKER: Psykolog Mons Bendixen
foto: Privat

Den misforståtte våren

I 2011 ble den arabiske våren hyllet som en rekke folkeopprør som endelig demokratiserte en undertrykket region. Resultatene vi ser av våren i dag, kan derimot gi uttrykk for en mislykket revolusjon.

► DEN ARABISKE VÅR

TEKST: Scott Mclisky Sandvik

FOTO: Caron, available at www.flickr.com/photos/caronlyn/6198933447/
"Thairi Flag" by AK Rockefeller available at www.flickr.com/photos/rockefeller/7449313874/
under a Creative Commons Atts.

Etter ti år med aktivt engasjement i de arabiske landene, begynte USA sin gradvise tilbaketrekking fra regionen i 2011. Samme år markerte fruktselgeren Mohamed Bouazisis selvpåtenning startskuddet for et enormt regionalt sosialt opprør. Årtier med undertrykkelse av befolkningen i flere arabiske land skapte en forstand av massefrustrasjon hos befolkningen, og deres mobilisering rev ned de gamle regimene én etter én.

Optimismen og håpet om et mer

demokratisk og rettferdig samfunn var enorm. Innledningsvis ble hendelsene som fulgte den arabiske våren hyllet som et folkeopprør mot undertrykkelse og korrupsjon, og dermed lå mye til rette for starten på et demokratisk skifte i området. Tre år senere kan det se ut til at «våren» har produsert få betydelige resultater, og regionen ser ut til å ha sunket inn i en ustabil tilstand.

Religionens makt

Før den arabiske våren hadde autoritære regimene forvitret alt politisk liv i den arabiske verden, men de var ikke i stand til å utfordre religionens rolle. Denne har derfor bestått som en sterk tiltrekningskraft for store deler av befolkningen i disse landene. I Tunisia og Libya, nøt religiøse bevegelser

valgsuksess på bekostning av de sekulære, og entret den politiske eliten. Derimot har disse gruppene demonstrert liten villighet til å forplikte seg til demokratiske prinsipper og verdier. Samtidig preger vold, ustabilitet og polarisering samfunnet da de nye regimene ikke har vært i stand til å møte kravene som demonstrantene forlangte i revolusjonens startfase.

Egypt, som det mest folkerike arabiske landet, er av mange betraktet som en retningsgiver i den arabiske verden. Demonstrantenes suksess i å eliminere Hosni Mubaraks 30 år lange diktatur klargjorde landet for sitt første demokratiske valg, hvor det Muslimske Brorskap sikret seg betydelig politisk innflytelse. Etter at Mursi ikke klarte å oppfylle de revolusjonæres mål, viste

det egyptiske militærvesenet seg som en enda større hindring for revolusjonens mål da de grep inn med makt, og avsatte presidenten. Nylig erklærte den nåværende egyptiske regjeringen brorskapet som en terroristorganisasjon.

Avsettelsen av Mursi kastet landet ut i en ny voldsspiral hvor konflikten har tatt form i en maktkamp mellom brorskapet og militæret. Den har dermed fullstendig avsporet den demokratiske prosessen og ser ut til å ha satt alle andre politiske alternativer på sidelinjen. I umiddelbar fremtid kan utsiktene for et demokratisk Egypt virke beskjedne, da bruddstykkene av det gamle autoritære regimet nekter å gi slipp.

Problemet med Syria

Demonstrasjonenes spredning til Syria,

DYSTRE FRAMTIDSUTSIKTER: Veien til et demokratisk samfunn fra et autoritært regime, er lang.

som raskt manifesterte i en brutal borgerkrig, regnes som vår tids mest betydelige proxykrig med regionale og internasjonale tilknytninger, hvor det er lite som reflekterer en demokratisk revolusjon. En proxykrig er en krig som blir utkjempet mellom to parter ved bruk av en tredjepart, hvor de opprinnelige motstridende partene ikke er i direkte konflikt. Den opprinnelige motstandsbevegelsen mot Bashar al-Assad's regime – Free Syrian Army – har tapt grunn til radikale islamistiske grupperinger, blant annet med tilknytning til al-Qaeda.

Opprøret mot regimet gjenstår som splittet, uorganisert og er preget av interne stridigheter. I Vesten har frykt for forlenging av al-Assad's regime blitt til frykt for al-Qaeda. Med

nærmere 150.000 menneskeliv tapt så langt i konflikten, 4 millioner internt fordrevet og et enda mer splittet og polarisert samfunn, er det vanskelig å forestille seg en sunn forsoning, og håpene om en verdig fremtid i Syria svinner.

Saudi-Arabia mot Iran

Samtidig blir den glorifiserte arabiske våren fullstendig overskygget av en større geopolitisk maktkamp som forspiller seg i regionen. Sunni- og sjiaskillelinjen har intensivert betraktelig de siste årene, og konflikten mellom disse gruppene har utviklet seg til en regional krig som finner grobunn i et område med en svak sentralmakt.

Libanon preges av bomber, attentater, politisk krise og et fundamentalt splittet samfunn som nok en

gang truer med å dra landet tilbake til borgerkrigen som hjemsøkte det i 15 år. Brenselet til denne konflikten er det strategiske rivalitetet mellom Sunni-regimet i Saudi Arabia og Sjiadominerte Iran, som begge bidrar til den omfattende regionale ustabiliteten ved å støtte ulike militsgrupper på tvers av regionen. Samtidig har Saudi Arabia foretatt enorme reaksjonære tiltak for å forhindre spredning av den arabiske vårens ånd, da det truer det konservative og monarkiske regimets eksistens.

Dystre framtidsutsikter

Det males altså et dystert bilde av en region som i stadig større grad blir overlatt til seg selv, ettersom Obama virker til å ha mistet interessen for området

som hans forgjenger var opptatt av. Samtidig ligger en gammel og tilsynelatende mindre viktig Israel-Palestina konflikt uløst i bakgrunnen.

Om hendelsene viser noe, så er det at man ikke enkelt reiser et demokratisk samfunn ut av ruinene til et autoritært regime. Men på tross av den dystre virkeligheten som fulgte den arabiske våren, er vi vitne til at arabere i større grad enn tidligere deltar i utformingen av et nytt politisk liv og struktur. Dette gjøres selv om utfordringene og hindringene kan virke overveldende.

Scott Mclisky Sandvik går statsvitenskap på NTNU, og er nå på utveksling i Libanon ved American University of Beirut.
mail@underdusken.no

INTERVJU MED

MOOC-PIONER OG
PROFESSOR VED
INSTITUTT FOR
SOSIOLOGI OG
STATSVITENSKAP, NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Den nye digitale utdanningsrevolusjonen, MOOC, fører med seg både muligheter og utfordringer. Utviklingen vil også kunne påvirke spørsmålet om samlokalisering på NTNU.

Tekst: Marius Flatås **Illustrasjon:** Iria Isa Samuelstuen

» MOOC blir beskrevet som en utdannings-revolusjon. Hva er egentlig MOOC?

MOOC er åpne nettbaserte kurs som kjennetegnes ved kortere arbeidsøkt enn det som er vanlig, og mye videomateriale. Det finnes mange varianter av MOOC. På den ene siden har vi for eksempel xMOOC hvor samme innhold gis ut til mange mottakere, for eksempel en videoforelesning. Men vi har også cMOOC, som er basert på en læringsteori kalt konnektivism. Her er onlinediskusjoner, blogging og bruk av sosiale medier en stor del av undervisningen. MOOC handler overordnet sett om en ny form for pedagogikk. De siste hundre årene har pedagogiske virkemidler endret seg svært lite. Vi underviser på samme måte som på 1850 - tallet, til tross for den enorme teknologiske utviklingen som har skjedd.

» I boken «Smart læring» tar du et oppgjør med tradisjonell undervisning slik vi kjenner den. Har vi gjort alt feil til nå?

Ikke nødvendigvis. Jeg tenker vi har gjort veldig mye riktig med tanke på teknologien som har vært tilgjengelig. Før internett var kildene til kunnskap begrenset til det læreren kunne fortelle, og lærebøkene vi hadde. Nå er vi landet i Europa med mest teknologi i skolen, men vi er likevel blant landene som bruker det minst. Ifølge Thomas Nordahl jobber norske elever 60 prosent av tiden for seg selv etter en arbeidsplan. Men vi vet at denne formen for læring ikke er en suksess. Kunnskapsdepartementet forteller selv at 15 prosent av elevene går ut av grunnskolen som funksjonelle analfabeter. Over 30 prosent av de som begynner på videregående tar ikke

eksamen. På NTNU stryker 25 prosent på matte-1 kurset.

» Pedagogikk er vel ikke den eneste forklaringen på disse tallene?

Nei, men vi må se at menneskene endrer seg. De som begynner på NTNU har sikkert 10 000 timer foran en skjerm. Hodene våre har endret seg, på godt og vondt. Man kan se at vi kanskje har mistet den gode evnen til å jobbe konsentrert med en og samme ting over lengre tid, men vi er samtidig blitt flinkere til å skifte oppmerksomheten mellom forskjellige oppgaver. Dette viser at man kan lære veldig effektivt på andre måter enn det man tradisjonelt har gjort. Algebra Challenge, som fant sted forrige uke, er et godt eksempel på det. Målet var at norske elever skulle løse 350 000 likninger på en skoleuke, ved hjelp av spillverktøyet «Dragonbox». Det endte med at 40 000 norske elever hadde løst nærmere 8 millioner likninger da uken var over!

» Du har uttalt at MOOC fører med seg en demokratisering av kunnskap. Hva mener du med det?

Et av MOOCs store fortrinn er den globale tilgjengeligheten nettbaserte kurs gir. Nå kan alle få tilgang til kunnskap som tidligere var begrenset til noen få. Kepler i Rwanda er et prosjekt som kombinerer MOOC tilbud fra blant annet Harvard, med lokal campus undervisning. På Stanford har man undervist MOOC-kurs for 160 000 tusen studenter samtidig, og det har nok en større samfunnsmessig effekt enn å undervise 100 studenter i et auditorium.

» MOOC kan kaste verdens universiteter inn i en global konkurranse om studenter. Kan NTNU konkurrere med Harvard?

Harvard investerte nylig 30 milliarder kroner i sitt MOOC-prosjekt kalt edX. Det kan bli en utfordring når flertallet av studentene i en klasse på NTNU begynner å shoppe globalt, på samme fag som NTNU tilbyr. Spørsmålet er heller ikke om dette kommer til å skje, men når det vil skje, og hvor mange studenter som vil foretrekke en slik løsning. I en informatikk-klasse på Gløshaugen tok 200 av de 300 elevene en utenlandsk MOOC ved siden av faget NTNU underviste i.

» Er det rimelig å anta at konkurransen vil bli større i generiske fag som matematikk, sammenlignet med fag som er mer kontekstavhengige, som norsk historie?

Det er sant. Først og fremst bachelorfag kan bli utsatt i en global konkurranse, og spesielt fag som fysikk og matte. Newtons lover er like i Norge og Kina kan man si, selv om det naturligvis er noen forskjeller på hvordan man underviser fagene. Kulturspesifikke fag som sosiologi kan bli truet i mindre grad, siden de er mer kontekstavhengige og varierer mer fra land til land.

» Universitetet har tradisjonelt sett vært en møteplass der kunnskap oppstår i møtet mellom lærer og elev, ansikt til ansikt. Blir ikke MOOC fremmedgjørende uten den sosiale dimensjonen?

Jeg er ikke bekymret fordi mennesker i sin natur er fundamentalt sosiale. Kanskje vi ikke møtes i forelesningen, men vi møtes andre steder. MOOC innebærer også interaksjoner ansikt til ansikt. Men kanskje kommer vi og

til å ha spinning-kollokvier der vi trener og diskuterer fag samtidig. Mennesker vil alltid finne gode arenaer for sosial samhandling. Man snakker om teknologi som fremmedgjørende, men er det fremmedgjørende å snakke med dine nærmeste over telefon? Stereotypene av hva teknologi gjør med menneskelige samspill kommer ofte fra dem som selv ikke er sterke brukere av teknologi.

» Vil ikke MOOC kreve en stor omstilling for de ansatte på NTNU?

Mange ønsker dette på NTNU, og rektor har bevilget penger. Vi må skape de rette insentivene innad i organisasjonen. Det er mye mer krevende å levere interaktive læringsopplegg enn å holde en forelesning slik man alltid har gjort. Tilegning av ny digital kompetanse ligger utenfor komfort sonen, og derfor er blant annet insentiver viktige. Regjeringens MOOC-utvalg har blant annet foreslått krav om erfaring med MOOC-kurs før man kan rykke opp til professor.

» Hvordan ser verden ut om 10 år?

Norske universiteter vil tilby grader, og «Coursera» vil være en stor MOOC aktør internasjonalt. «Coursera» er allerede tilknyttet over 700 anerkjente professorer i dag, og har akkurat nå nærmere 5 millioner brukere. I fremtiden vil man også kunne samle kurs her og der, og hvis kursene henger godt nok sammen vil universitetet tildele deg en grad. Om 10 år, hvis man ser tilbake på situasjonen i dag, tror jeg vi vil trekke kraftig på smilebåndet over hvordan i drev utdanning i gamle dager. **UD**

mariflat@underdusken.no

FAKTA OM:

MOOC

- MOOC står for Massive Online Open Courses og er åpne, nettbaserte kurs som ofte er gratis
- Internett gjør at studieplassene ikke begrenses av antall lærere og plasshensyn
- I høst ledet Professor Arne Krokan ved NTNU det første MOOC-kurset i Norge, i emnet teknologiendring og samfunnsutvikling.
- Regjeringen har satt ned et utvalg som skal kartlegge hvilke konsekvenser framveksten av MOOCs har for norsk høyere utdanning. Første delrapport kom i desember og stilte seg positiv til satsing på MOOC.

Under Dusken tar gjerne imot leserbrev. For å gi rom for alle, begrenses lengden på et innlegg til 3000 tegn inkludert mellomrom. Korte kommentarer og replikker begrenses til 1800 tegn.Vi forbeholder oss retten til å redigere og forkorte innlegg. Vi gjør oppmerksom på at innlegg også vil være tilgjengelige på UD's hjemmesider.

Bidrag kan sendes til kronikk- og debattansvarlig Sofie Sætre på: debatt@studentmediene.no FRIST: 5.FEBRUAR

Utdanningskamp som motstandskamp

UTDANNING

Christian Danielsen
Student ved NTNU

I forrige utgave av Under Dusken oppfordrer Arild Hjellevand undertegnede til å utdype kritikken som i høst ble fremsatt mot den norske nobelkomiteen. Hjellevand tar særlig sterk avstand fra påstanden om at 16 år gamle Malala Yousafzai er en mer verdig mottaker av prisen enn Organisasjonen for forbud mot kjemiske våpen (OPCW).

Å tolke Alfred Nobels vilje og testamentet er naturligvis ingen lett oppgave, men Hjellevand gjør et helhjertet forsøk i sitt innlegg. Slik undertegnede forstår denne, påpekes det her tre kriterier som mottakeren av fredsprisen bør oppfylle: arbeid for forbøring mellom folk, kamp for nedrustning og globalt fredsengasjement. I så tilfelle kan det enkelt argumenteres for at Malala Yousafzais utdanningsaktivisme oppfyller alle disse kriteriene, nettopp fordi det å styrke

utdanningsrettigheter i betente deler av den islamske verden fremstår som et av de aller beste virkemidler dersom man vil fostre toleranse, bekjempe terrorisme og hindre global konflikt.

Det kan for undertegnede også se ut til at Hjellevand har misforstått det bredere argumentet som er fremsatt i Malala Yousafzais favør. Malalas innsats for fred består ikke utelukkende av hennes aktivisme for barns og kvinners rett til skolegang, slik Hjellevand synes antyde, men gjennom at hun det siste året har vært et symbol på den vedvarende kampen for varig fred, toleranse, sosiale rettigheter og likestilling i en av verdens mest konfliktfylte regioner. Hennes utdanningskamp har tatt form som en fredelig motstandskamp mot et brutalt og voldelig regime, og få andre kan sies å ha gjort mer for å undergrave Talibans innflytelse i det nordvestlige Pakistan enn den 16 år gamle blogeren. Hjellevands forsøk på å sette Malala i bås med kenyanske treplantere og bangladeshiske bankmenn faller derfor

på sin egen urimelighet.

Hjellevand farer også med tvilsom karakteristikk når han hevder at Malala «først og fremst er kjent fordi hun ble skutt av Taliban.» Det var nemlig oppmerksomheten hun fikk for meningen sine, og trusselen meningene utgjorde for den radikale bevegelsen i det nordvestlige Pakistan, som var nær ved å koste henne livet. Talibans attentat på Malala var nøye planlagt og gjennomført med hensikt, nettopp fordi organisasjonen vet at flere barn og kvinner i utdanning vil kunne bidra til å svekke organisasjonens fotfeste i området.

Det er en kjent sak at den vestlige eliten som utgjør Nobelkomiteen gjerne benytter muligheten til å gi seg selv og sitt eget verdenssyn et selvforherligende klapp på skulderen. Det er derfor skuffende at Hjellevand avfeier argumentet om å gi Malala prisen fordi den unge jenta har et verdenssyn som på flere punkter avviker fra det som har vært normen. Hensikten med

fredsprisen bør være, mer enn noe annet, å gi mottakeren en talerstol. Kanskje ville gjensidig forståelse og dialog mellom den vestlige og den ikke-vestlige verden blitt styrket dersom Malala fikk bruke Nobels podium til å tale sin sak?

Historikere hevder at Nobels fredsengasjement hentet stor inspirasjon fra Bertha von Suthers krigsroman «Ned med våpnene!» Jeg ber da Hjellevand merke at denne banebrytende romanen, som ifølge Alfred Nobel burde oversettes til alle språk, ikke heter «Ned med de kjemiske våpnene!»

La det være sagt: det er definitivt på sin plass å berømme OPCW for deres bidrag til den kontinuerlige reduksjonen av antall kjemiske våpen i omløp. Men for å fortjene den høyeste utmerkelsen for fredsskapende arbeid, bør Nobelkomiteen stille som et minimumskrav at mottakerens mål er å skape fred – ikke sivilisert krigføring.

I only use a camera like I use a toothbrush. It does the job.

Don McCullin
(1835-)

NTNU og oljespøkelset

MILJØ

Eirik Fløan
Unge Høyre

Erland Årstad skriver i Under Dusken nr. 1/2014 om petroleumsforskning ved NTNU og den nylig inngåtte avtalen med Statoil. Jeg er helt på linje med rektoratet og uenig med Årstad i at dette er å dra NTNU «baklengs inn i fremtiden.»

Han underslår det faktum at mye av vår fremste realfaglige ekspertise er knyttet til petroleumsindustri og -forskning. Det gjøres store fremskritt i å utvikle teknologi for å gjøre industrien renere. Selv etter at oljeutvinning er en saga blott på norsk sokkel, vil norsk petroleumsteknologi og -kompetanse være en eksportvare. Kanskje vårt lands fremste eksportvare. Dette er en ekspertise som NTNU gjør helt rett i å samarbeide med.

For verdens behov for tilgang på energi er alt annet enn avtagende. Velstandsøkningen for de som er integrerte i den globale økonomien, skjer

såpass raskt at Bill Gates nylig spådde at det, etter våre begreper, ikke finnes fattige land i 2035. Verdens fattige vil neppe akseptere at Vesten nekter dem energitilgang av miljøhensyn. Hvis man ønsker å forene gode intensjoner, må man gi tilgang til energi som det brede lag av folket har råd til, og som kan utvikles. Det er en misforståelse at petroleumsindustrien er en solnedgangsnæring, nasjonalt som globalt.

Med en realistisk innstilling til teknologi og miljøvern vil man se at fossil og fornybar ikke nødvendigvis danner noen motsetning. Forskning på fossil og fornybar energi er komplementære størrelser. De deltar i et parløp som nordmannen nyter, og vil nyte, godt av. Høyere utnyttelsesgrad på eksisterende felt vil redusere behovet for å åpne nye felt. Med en ortodoks tilnærming til miljøvern vil man overlate verdens stigende energibehov til kinesisk kullgraving. Det er ingen tjent med, heller ikke kineserne.

Under Dusken følger Trondheims studentliv på Twitter.
Følg oss på twitter.com/underdusken

Takk for at du spiller candy crush i forelesning. Det er visst ikke bare jeg som har gitt opp
@Kristinsundby

Karri e IKKE like bra som kanel på havregrynsgrot. Færdig testa. #tidligmorgen #trøtt
@KristianRennemo

I dag glemte jeg både husnøkler og mobilen på jobb. Oppdaga det da jeg sto ute på trappa
@idahenriettes

Går hjem. Den første flybussen starta nettopp dagens rute. Det snør lett. Det er flott å være tilbake, Trondheim!
@Ingvioleta

En avlyst forelesning er greit, men avlyst morgenforelesning kl 08:15 er IKKE ok.
@anneheba

Det finnes et fag på Gløs som heter fugletitting. 15 studiepoeng. Ingen øvinger og på eksamen skal du sette navn på fugler.
@astawibe

Begynner du facebookstatusen din med "Da var man..." vil jeg ikke være vennen din lenger.
@snodre

potetgull er ikke snacks, det er frokost, lunsj, middag og kveldsmat
@overhyggelig

Illustrasjon: Håvard Karlsten

Studentboliger og mer til

STUDENTBOLIG

Paul Irgens

Hvor høyt skal man stable studenter? I 15 etasjer i en trondhjemsport ved Lerchendal stadion i Trondheim?

Man kan være sårbar som student. De fleste er for første gang langt hjemmefra. Det er mange nye jevnårige å forholde seg til. Det er et studium man skal finne ut av. Ungt folk møter autoriteter som ikke alltid er medmenneskelig og til tider skremmende med nedlatende væremåter.

Studenten møter krav og forventninger som er vanskelige å forstå og ikke er som forventet. For første gang

skal den unge ha sin egen økonomi. Bygging er blitt spekulasjon, investering og avkastning. Det er tilsynelatende trygt å bruke penger på slikt. Alle må ha et sted å bo, et hjem. Men hva er det vi skal investere i? Mennesker eller multiplisering av penger?

Når en politiker sier vi må ha et signalbygg, da er det fare på ferde. Intet er forstått ut over det å vekke oppmerksomhet. Som flerfoldige etasjer med studenter i.

Det nye Cirkuset, et kjøpesenter, med mer, langs Innherredsveien i Trondheim, er det et signalbygg? Meg minner det mest om en vulgært sminket enke. Svart og med glorete røde striper som pynt.

I motsetning til de eldre forstedene der man bygget slik at boligene lå i nærheten av et kjøpesenter, greit det, så har man nå klart å stable boligene på toppen av kjøpesenteret. Som på en

brannstasjon kan forbrukerne lett rutsje ned til shoppingen og parkere under shoppingen. Shoppingen har blitt krem laget i bløtkaka. Parkering – krem laget shopping – så øverst spising, fjernsyn, sove. Hvor er menneskene i dette. De er forgjort til forbrukere. I signalbygg.

Lite av det som har skjedd i Trondheim som er noe å glede seg over. I Midtbyen er det henslengt noen nye svarte bygninger. Merkelig nok er det flest hoteller som er blitt til de svarte bygningene. Arkitektene har for vane å kle seg i svart. Nå kler noen av dem bygningene likeså.

Arne E. Holm er borte. Hans farge setting av Stiftsgården og bygningene i Munkgata var forbilledlig. Nå er det ikke så. Svart og grått er trendy. Nå satser en på trend, og ikke ettertanke. Når man hører ordet signalbygg burde man glefse. Det er slikt som kun skulle være på forsiden av en tabloidavis eller

et annet medium som lever av banale dramaer. Skrekk og oppsikt. Det er ikke plass for mennesker i signalbygg. Mennesket står utenfor og forventes å bli forført og å beundre.

En av mine svogere, nå noen-og-nitti år, kjører fremdeles sin bil, og var i sin praksis en svært dyktig bygningsingeniør. Hans sorg i sitt fag er: «Nå er det bare penger som gjelder». Mennesker, og studenter, blir brikker i et spill der oppmorsomhet, salg, investering, avkastning, ny investering og avlastning er alt. Studenter ble til min forskrekkelse i det nord-amerikanske landet definert som produkter. «Vi vil i år produsere så og så mange studenter». Har noen lest «Brave New World»? Eller «Salamanderkrigen»? Å komme til byen og innse at avkastning og videre avkastning er noe som muligens kan komme til å være viktig i det som ska forme ditt liv? I 15. etasje i et signal-portal- bygg?

Vil DU bli frivillig?

Regler i krig
humanitær
migrasjon
rollepill
internasjonal
ungdomsutveksling
utfordring
aktiv kurs
rettigheter
seksuell
helse
nye
vennskap
vi kan love nye erfaringer
betydning
forventninger
+ Røde Kors ungdom
Engasjert
Grunnkurs Ungdom
13-30 år
nygjerrig
aktiviteter
spennende
Velkommen!

+ Røde Kors ungdom

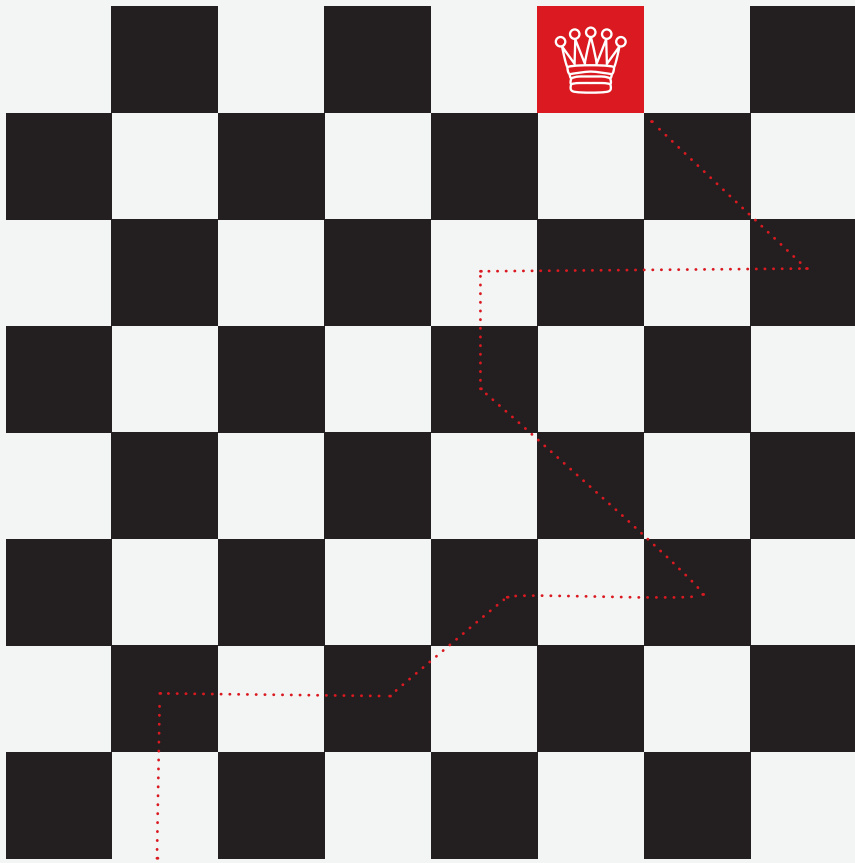
Vil DU vite og lære mer? Kurs 11. og 13. februar:
<http://lokal.rodekors.no/trondheim> eller
e-post: post@trondheim-redcross.no

BARTEGUIDEN

DIN GUIDE TIL
KULTURLIVET I TRONDHEIM

LAST NED APPEN OG LES MER PÅ
BARTEGUIDEN.NO

Din karrierevei

Hver brikke er viktig

I Halliburton blir du både engasjert og utfordret. Uansett hvor og med hva du jobber. Vi dyrker den enkeltes framgang og karriere, gjennom inspirasjon, lekenhet, ansvar og nysgjerrighet. For vi har et felles mål: Å lykkes sammen.

I Halliburton er alle viktige brikker for å nå målet. Alle har sin plass. Alle har sin unike egenskap. Vi er interessert i din. Vil du ha en plass i historien?

Trekket er ditt.

Flere jobber www.gohalliburton.no

HALLIBURTON

Et skadelig yrke?

Vi har møtt «Stine» som er student og selger sex.
Hun føler seg ikke som et offer.

Tekst: Stian Kristoffer Sande
Illustrasjonsfoto: Caroline Ramnæs
Foto: Caroline Ramnæs og Sindre Haugan

KLOKKA ER ETT på ettermiddagen. En ung jente smiler pent og ønsker velkommen inn til seg. «Stine» er i midten av tjuårene. Hun studerer i byen, har to jobber, den ene litt mer spesiell enn den andre. Hun skal jobbe klokka to, så innen den tid må vi ha pratet ferdig og kommet oss ut. Ut, fordi hjemmet er hennes arbeidsplass, og madrassen er stedet hvor arbeidet gjøres. Om en time kommer det en mann til henne med tusenlapper i lommeboka. Stine skal få pengene, han skal få sex. Hun kaller det en «vinn-vinn» situasjon.

- De ønsker sex, jeg ønsker penger og begge kan gi hverandre det vi vil ha.

STORE PENGER. Stines arbeidstittel er eskorte-pike. Hun er prostituert, men i motsetning til dem som står på gaten averterer Stine seg selv på nettsider, hvor menn kan bestille time med Stine.

- Når de kommer til meg starter jeg ofte med å massere dem. Slik blir vi litt bedre kjent. Det er jo mange som er nervøse, så det er en fin oppvarming. Så starter vi med litt kyssing og oralsex før vi går videre. Så er det kosing etterpå, hvis de vil. Det er jo en kjæresteopplevelse jeg tilbyr, sier hun.

Prisen varierer ut ifra tid og sted. Må hun møte kundene andre steder enn hos henne stiger prisen. Uansett er det god butikk for Stine. Hun kan tjene mye hvis hun vil. En måned tjente hun tett opp mot 100 000 kroner på å selge sex. Og penger er nøkkel-ordet til hvorfor hun for et halvt år siden valgte å starte som eskortepike. Stine gjør det ikke ut av desperasjon. Hun kommer ikke fra et vanskeligstilt hjem. Faren hennes har en solid jobb. Stine ønsker bare å tjene egne penger. Mye penger.

- Jeg leste Hege Grostad (sexarbeider, journ. anm.) sitt avisinnlegg om eskortepikejobben, og fant ut at dette var en mulighet til å gjøre gode penger. Så jeg tok kontakt med henne og spurte hvordan jeg kom meg inn på markedet, hvilke triks som måtte til. Selvsagt må det meste læres selv, sier Stine, mens hun retter seg opp i ryggen idet hun beskriver første gangen noen kom for å kjøpe sex av henne.

- Jeg var dritnervøs, visste ikke hva som kom til skje. Men han som kom var en snill mann. Han sa han hadde kjøpt sex før, samtidig som jeg var åpen om at dette var første gang. Det gjorde alt mye tryggere og opplevelsen ble faktisk veldig hyggelig, sier hun.

Men legger til at det kom en reaksjon etterpå.

- Da hadde jeg liksom tatt det steget. Jeg ble lei meg for at jeg hadde sunket så «lavt».

SNILLE MENN OG EKLE GRISER. Stine valgte likevel å fortsette, og etter hvert som hun jobbet mer endret hun oppfatning rundt steget hun hadde tatt.

- I dag har jeg stort sett bare gode opplevelser forbundet med arbeidet jeg gjør, sier Stine.

Stine utdyper at hun er ikke styrt av noen hallik. Ettersom hun legger premissene velger hun selv hvem hun ligger med. Det gjør arbeidet mye tryggere. Når folk tar kontakt følger hun sine egne regler for å avgjøre om dette er en som skal få kjøpe sex av henne eller ikke. Først må hun bli kjent med kunden. Han må fortelle om seg selv, hva han jobber med og hva han ønsker av Stine.

- Det ligger en slags beskyttelse i at jeg vet hvem de er. Om noen skulle gjort noe mot meg, ville jeg gått

til politiet med en gang. Det er ikke jeg som bryter loven, men dem, sier hun.

Hun er veldig påpasselig med hvem hun velger som kunde og responderer ikke på useriøse henvendelser.

- Jeg får usaklige meldinger som «er du kåt?» eller «har du lyst på stor kuk?». Sånt svarer jeg ikke på.

DØMMER IKKE. Hva tenker hun om disse mennene som kommer til henne, med tusenlapper i lommeboka, og et seksuelt begjær som må temmes?

- Ingenting negativt, sier hun bastant, til tross for at hun har vært borti ubehagelige kunder.

Det har hendt at noen har nektet å gå, vært overstadig beruset eller prøvd å lure henne for penger. Hun setter opp en alvorlig mine og sier at hun likevel ikke vil dømme noen av dem som ønsker å kjøpe sex av henne. Hun mener ingen har rett til det.

- **HANDLER OM MAKT.** Feminist og Rød ungdom-politiker Nora Warholm Essahli er kritisk til dem som kjøper sex. Hun mener mennene er like mye ute etter makt som seksuell tilfredsstillelse.

- Å kjøpe sex er en måte å herske over et annet menneske på, sier hun.

Essahli er alvorlig når hun sier at det må være snakk om menn med «et ganske usunt forhold til kvinner og egen seksualitet» som tyr tilprostituerte.

Politikeren mener Stine og de få andre «privilegerte prostituerte» som har vært ute i media den siste tiden opptrer egoistisk.

- Som forsvarer av prostitusjon setter du egne hensyn foran alle dem som er offer for prostitusjon og arbeidet som er blitt gjort for å gjøre kvinner fri fra gamle fordommer. Når kvinner gjøres til varer blir de offer for seksualisering og objektivisering, sier hun.

Essahli er i prinsippet ikke mot kvinners rett til å selge sex, men ettersom industrien fører med seg konsekvenser som menneskehandel og overgrep, kan hun ikke godta det. Essahli håper Stine etter hvert forstår at det hun mener og gjør blir litt for navlebeskuende og egoistisk.

- Når du vet at det store flertallet i bransjen er ofre for verdens styggeste industri, nemlig trafficking, går det faktisk an å tenke litt større og lengre enn kun til sin egen lille lettvinte måte å tjene penger på.

PROVOSERT AV FORDOMMER. På psykologisk fakultet sitter psykolog og seksualforsker Leif Edward Ottesen Kennair og rister på hodet. Han mener verken Essahli eller noen andre som kommer utenfra har kjennskap nok til å dømme andres grunnlag for seksuell søken eller atferd.

- I vår forskning finner vi at alle befinner seg på en akse mellom sex for sexens skyld eller sex som uttrykk for følelser. Vi finner også minst 13 forskjellige årsaker som trigger til sex, inkludert rene fysiologiske årsaker, lav selvfølelse eller som utrykk for kjærlighet, sier han.

Keenari utdyper at det ikke blir riktig å si at sex alltid handler om makt eller alltid om kjærlighet.

- Å si at makt er et gjennomgående ønske hos alle som kjøper sex blir helt feil.

Kennair mener folks moral kommer i veien for rasjonelle tilnærminger og hevder at sexkunder blir sykeliggjort.

- Ved lov har vi sagt at vi ikke ønsker at folk skal kjøpe sex. Samtidig er det for enkelte mennesker

eneste måten de får sex på. Fra et liberalt perspektiv som tar utgangspunktet i individets behov, er det slik at man kommer i en dobbeltrolle, når vi skal beskytte hun som selger sex mot han som kjøper, og vi ønsker å beskytte han som kjøper mot seg selv.

Professoren sier at han som fagmann blir provosert over folks tendens til å forhåndsdomme.

- Man forventer jo at folk reagerer på bakgrunn av sine holdninger, men jeg skulle ønske at vi kunne

spare vår moralske vrede, og heller bruke kunnskap og dypere refleksjon når vi gjør oss opp meninger om omstendigheter vi ikke kjenner til personlig.

STUDENTER BLANT SEKKUNDENE. I Stines leilighet tikker klokken mot halv to. Stine forteller at de fleste mennene er faste kunder. Omtrent syv av ti er gjengangere, som hun har sex med regelmessig. Ifølge Stine er de gifte menn i

De ønsker sex, jeg ønsker penger og begge kan gi hverandre det vi vil ha.

«STINE»

Student og eskortepike

35-50-årsalderen, i administrative stillinger. Stine sier hun forstår hvorfor flere av dem kommer til henne.

- Jeg har hatt en kunde som hadde vært sammen med sin kone i ti år, men så har de bare hatt sex tre ganger på alle disse årene. Likevel vil han ikke gå fra henne fordi de har barn sammen, sier hun.

Hun rister litt på hodet idet hun gjør det klart at hun ikke får noen personlig glede av sexen.

- Når jeg har en kunde er ikke den seksuelle

FRYKTER PÅVIRKNING: Forsker Anne Grytbakk er bekymret for at «lykkelige prostituerte» skildringer i media kan inspirere unge til å selge kroppen.

PROVOSERT: Psykologiprofessor Leif Edward Ottesen Kennair reagerer på folkets tendens til å dømme prostituerte utelukkende på et ideologisk og moralsk grunnlag.

opplevelsen en nytelse for meg. Det er en jobb. Det blir noe helt annet enn hva det er privat.

Stine har også hatt yngre kunder. Noen av dem har vært studenter.

– Studentene er ofte veldig nervøse og sjenerte. Typisk har de vanskelig for å møte jenter til vanlig sier hun, og forteller om en student som debuterte seksuelt med henne.

Stine synes alle opplevelsene hun har hatt så langt som eskortepike har gitt en positiv effekt på selvfølelsen hennes.

– Jeg får mye bra tilbakemeldinger fra kunder, som er veldig hyggelig for en jente, uansett om det er fra en ung eller gammel. Det styrker selvtilliten.

FARE FOR Å INSPIRERE YNGRE. Selv om positive effekter på mental helse ikke forbindes spesielt med prostitusjon, er ikke Kennair overrasket over Stines utsagn.

Noen blir så vant til å stenge hodet vekk fra resten av kroppen at det blir vanskelig å ha samleie med noen de er glad i.

ANNE GRYTBAKK
Lektor og forsker

– Det er klart at å føle seg ønsket, vakker og nødvendig øker selvfølelsen, sier han, men sier det også er snakk om individuelle forskjeller.
– To personer som gjør det samme, vil ikke nødvendigvis føle det samme. Vi vil neppe anbefale

folk flest å bedrive prostitusjon for å øke selvfølelsen.

Lektor Anne Grytbakk ved Høyskolen i Sør-Trøndelags avdeling for helse og sosialfag sitter på sitt kontor ved Tungasletta. Hun har skrevet ulike avhandlinger og rapporter om prostitusjon blant ungdom, og kjenner bedre til fenomenet enn de fleste. De yngste prostituerte hun har jobbet med har vært helt nede i 13–14-årsalderen. Nå tror hun at de «lykkelige prostituerte» eksponering i media kan føre til at flere ungdommer får ideer om å bruke kroppen som vare.

– Ungdom flest syntes tanken er heslig, men det finnes noen i gitte situasjoner som biter på. Denne gruppen kan øke i kraft med at det har vært så voldsom aktivitet om temaet i media, sier Grytbakk. Kontrasten mellom Stine og dem Grytbakk har forsket på er stor, men lektoren sier at begge kan støte på like utfordringer i ettertid.
– Jeg kjenner personer som tidligere har levd

USUNT: Feminist og Rød Ungdom-politiker Nora Warholm Essahli mener sexkunder har et usunt forhold til kvinner.

seksuelt promiskuøst, og som i voksen alder har fått store problemer med å etablere seg i forhold.

Hun beskriver hvordan det kan skape problemer for sexlivet i ettertid.

– Noen blir så vant til å stenge hodet vekk fra resten av kroppen at det blir vanskelig å ha samleie med noen de er glad i.

Grytbakk liker likevel ikke forhåndsdømmingen prostituerte opplever og mener kunnskap og forståelse er viktige faktorer for å skjønne helheten.

– Når vi hører slike som Stine fortelle om seg selv, tenker vi med en gang at hun må være skadet på et vis, eller at det ikke vil gå bra med henne. Det er fordi vi har samfunnsmessige holdninger om prostitusjon i Norge. Det er nærmest tabu å snakke om det. Men hva om hun faktisk har kontroll og ikke har problemer med å selge sex? Hvem er vi som kan si at hun lyver?

DETTE ER SAKEN:

SEKKJØPSLOVEN

■ I Norge er salg av sex tillatt, men kjøp av sex er forbudt

■ Loven var innført av den rødgrønne regjeringen i 2009 med formål om å forebygge og redusere menneskehandel, minske antall prostituerte og påvirke holdninger

■ Er blitt heftig debattert i norske medier den siste tiden, etter Tanja Rahms kronikk «Til deg som kjøper sex» i Aftenposten den 6. januar

■ Venstre, Høyre og Frp har tidligere sagt de vil oppheve loven, men innad i partiene er det interne uenigheter om det mulige vedtaket

FAKTA OM:

PROSTITUSJON

■ Prostitusjon omtales ofte som “verdens eldste yrke”, og innebærer salg av seksuelle ytelser i bytte mot penger eller tilsvarende kjøpemidler

■ En rapport fra organisasjonen Fondation Scelles konkluderer med at nærmere 42 millioner mennesker i verden er prostituerte

■ I europeiske land som blant annet Nederland, Tyskland, Sveits og Hellas er prostitusjon lovlig og regulert

■ Boten for å bli dømt for sexkjøp i Norge er 25 000 kroner

■ Halvparten av alle norske sexkjøpere tas i Trondheim

Kilder: Aftenposten, Business Insider

ETTERTRAKTET JENTE. En tekstmelding tikker inn på Stines telefon. En av hennes faste kunder gir beskjed om at han er på vei. Skulle det likevel være perioder hvor de faste mennene ikke tar kontakt, har ikke Stine problemer med å fylle arbeidskalenderen.

– Jeg mangler ikke kunder, for å si det sånn. Stine beskriver et sexmarked hvor hun som en av få norske er ekstra ettertraktet. Samtidig tror hun at en endring av sexkjøpsloven vil gjøre at hun får flere etterspørsler.

– Jeg tror mange studenter idag har lyst til å kjøpe sex, men velger å holde seg unna på grunn av loven. Det samme gjelder for dem som kunne tenke seg å jobbe som meg.

Likevel skremer ikke loven Stines bestevenninne. Hun har også begynt å jobbe som eskortepike etter at Stine fortalte henne sin historie.

Jeg får usaklige meldinger som «er du kåt?» eller «har du lyst på stor kuk?». Sånt svarer jeg ikke på.

«STINE»
Student og eskortepike

– Vi snakket sammen om hva jeg gjør, og hun fant ut at hun ville prøve det selv.

Stine utdypet at studentenes alder er til deres fordel.

– Menn er glad i unge jenter. Kroppen har også litt å si, men ellers er det ikke utseende de fokuserer på, sier hun med tilfreds et uttrykk.

FØLER SEG STAKKARSLIGGJORT AV LOVEN. Stine mener lovforbudet og mye av diskusjonen i media den siste tiden har vært med på å stakkarsliggjøre henne som eskortepike.

– Det har vært for mye sort-hvitt i debatten. Vi som jobber frivillig får ikke sjanse til å bli klassifisert som andre arbeidere med lovforbudet, sier hun oppgitt.

Hun tror at en lovendring ikke vil gjøre situasjonen med trafficking verre enn den er i dag og skulle ønske politiet sluttet å gå etter dem som kjøper sex.

– Fokus burde heller ligge på å få tatt bakmennene og dem som driver med menneskehandel. Folk som kjøper sex vil finnes uansett.

ANGRER IKKE. På spørsmålet om hun anger på sitt yrkesvalg rister Stine på hodet og sier nei. Hun ser ned på klokka, som snart er to. Vi begynner å pakke sammen.

– Jeg kommer nok til å fortsette med dette til jeg er ferdig å studere, eller får meg en kjæreste, forteller Stine mens vi er på vei ut døra.

Hun påpeker at hun ikke jobber altfor mye i dag uansett, maks to-tre kunder om dagen, og det hører til sjeldenhetene. Mer har ikke hun tid til, sier Stine.

– Jeg har jo tross alt studiene å fokusere på. **UD**

stisan@underdusken.no

5 på campus:

1. Hva syntes du om at sexkjøpsloven kan bli opphevet?
2. Hva tenker du når du hører om en jente som «Stine»?

Therese Thune
Lektorstudent i språkfag på NTNU, Dragvoll

1. Vanskelig å si ettersom loven beskytter individer, samtidig som den gjør det vanskelig for frivillige prostituerte.
2. Det er spesielt, men så lenge hun ikke tvinges inn i det, men gjør det på grunn av økonomien er det vel greit.

Jostein Granli
Informatikkstudent på NTNU, Gløshaugen

1. Om den oppheves må man regulere markedet. Sånn som det er idag tror jeg ikke det vil fungere.
2. Jeg syntes hun bør få lov til å gjøre som hun vil, men jeg tror nok det vil slå tilbake på henne før eller siden.

Synnøve Rosnæs
Eiendomsmeglingsstudent på BI

1. Loven burde ikke oppheves. Jeg tror det vil føre til økt trafficking her til lands.
2. Jeg har absolutt ingen forståelse for dem som gjør dette. Jeg føler ikke de tilfører noen funksjon til samfunnet.

Jørgen Kjus
Byggingeniør på HIST

1. Jeg syntes loven burde opprettholdes.
2. Jeg ville ikke gjort det selv akkurat. Tror nok jeg heller hadde tatt en jobb bak kassa på Rema 1000.

Antonette Brevik
Grafisk design på NKf

1. Jeg syntes det er greit om den oppheves. Noen får jo kun sex ved å kjøpe. Jeg tror vi kan få bukt med menneskehandelen hvis vi får et skikkelig system.
2. Jeg hadde ikke klart det selv, men jeg ser ikke noe galt i at hun velger å gjøre det.

Kunsten å engasjere

Kunstner Håkon Bleken (85) ser ut som naboens bestefar, men i sinnet har en rebelsk ungdom holdt stand i godt over en mannsalder.

TEKST: Fredrik Schjefstad FOTO: Eivind Sandodden Kise

JEG VIL GJERNE fortelle om hvor grusom tilstanden er for Trondheim som kulturby.

Håkon Bleken har aldri vært redd for å bruke den sterke stemmen han er blitt tildelt. Over 80 år i hjembyen gir grunnlag for å kunne kritisere utviklingen.

– Innbyggerne må ha lite sans for kvalitet når det gjelder arkitektur og byplanlegging, for den er elendig. Trondheim er på mange måter en fin by, med tanke på det de ikke har ødelagt ennå, med nye varehus og kjøpesentre. Du ser jo hva som skjer nede ved havna, med det stygge hotellet som stenger sjøen ute, det er jo helt uhørt, sier Bleken og refererer til Petter Stordalens Clarion Hotell ved Pirterminalen.

– Og dette synes alle, men ingen gjør noe med det!

– **TRIST UTVIKLING.** Bleken drikker kaffe med fløte og spiser søt kake på kunstnerens jevnaldrende konditori Bristol i sentrum av Trondheim. Spørsmålene på blokka til student-avisas utsendte kan foreløpig ligge. Engasjementet for omgivelsene er fortsatt utømmelig hos den høyreiste samtidskunstneren.

– Nei, det sier jeg, ta bort Domkirka og studentene og det blir ingenting igjen av Trondheim, sier Bleken. *Hvorfor er det slik?*

– Det er nok litt i tiden, dette med kommersiell kapitalisme. Folk har fått mindre sans for hva som er karakteristisk og vakkert. Kort sagt, folk har dårligere smak og for liten ærbødighet overfor gamle verdier, synes jeg.

FEIDE MED KUNSTDIREKTØREN. Perioden som ansatt ved Institutt for form og farge ved det som da het NTH på 1960-tallet ble avgjørende for Blekens utvikling. Sammen med kolleger ved høyskolen dannet han Gruppe 5, en kvintett som var blant drivkreftene for kunstmiljøet i Trondheim. Med banebrytende metoder innen kulltegninger og en gryende politisk interesse slo han igjennom i 1971 med Fragmenter av et diktatur. I 2009 ble han på anbefaling fra Det kongelige norske hoff forfremmet fra ridder av 1. klasse til Kommandør av St. Olavs Orden. Han ser derimot ingen grunn til å trekke seg tilbake og hvile på laurbærene.

– Det var meget lovende takter i byen. Selve byen var i positiv vekst, men nå har den fullstendig stagnert, noe som gir utslag i groteske tilstander - som ved Kunstmuseet.

For fem år siden åpnet Trondheim

Ta bort Domkirka og studentene, og det blir ingenting igjen av Trondheim

HÅKON BLEKEN

R HVEM ER:

Håkon Ingvald Bleken

- Født 9.januar 1929 i Trondheim
- Norsk maler og billedkunstner
- Utdannet ved Statens Kunstakademi
- Kommandør på anbefaling fra Kongen «for hans virke som billedkunstner»
- Aktuell med utstilling i Galleri Brandstrup i Oslo fra 13. februar til 16. mars

Kunstmuseum (TKM) avdeling Gråmølna ved Solsiden, som inneholder livsverket til to av det siste århundrets største norske kunstnere. Bleken og Inger Sitter donerte flere hundre verk til en verdi av 20 millioner kroner. Bleken mener at et vanstyre av Trondheim som kulturby har gitt sitt tragiske utslag i behandlingen av Gråmølna. Få besøkende og kun tolv åpningstimer i uka var grobunn for en kraftig feide mellom kunstneren og direktør Pontus Kyander ved Trondheim Kunstmuseum.

– Hvordan Gråmølna har blitt behandlet er så hårreisende at det nesten ikke er til å tro. Det eneste lyspunktet er at ordføreren som forsto hvilken type Kyander var, og at han etter hvert var nødt til å si opp. Det at jeg var en medvirkende årsak til hans avgang er jeg meget fornøyd med. Men da hadde han selvfølgelig klart å ødelegge museet på forhånd, og som nå ligger med brukket rygg.

Nå står TKM Gråmølna stengt til slutten av

februar, samtidig som den svenske kunstdirektøren fratrer stillingen. Bleken er mildt sagt forbannet, men også såret over at det ikke blir noe av 85-årsjubileumet han ville ha med Inger Sitter, før han fleipete avslører kunstdirektørens utrop;

– Nå får jeg ikke stille ut en gang. Tenk deg, Kyander ble så forbannet da jeg brakte saken til pressen at han sa: «Nu skal inte en enda tavla av Håkon Bleken henga på mina vegger mer».

– **SENSURERES AV ADRESSEAVISEN.**

Jeg har dessverre ikke satt meg inn i dette med direktøren ved Kunstmuseet...

– Nei, og det er dessverre noe som går igjen blant journalister, at de ikke setter seg inn i tingene. Det får meg til å tenke på Jens Bjørneboe, som sa at det er to ting som skal til for bli journalist. Det første er at man ikke kan skrive, og det andre er at de ikke vet hva man skriver om, og det har han rett i, sier Bleken, for han ler vennlig og gir den utskremte reporteren anledning til å humre bort den pinlige flausen.

Bleken poengterer med en tung finger i bordet at begrepet gravende journalistikk ikke eksisterer i denne byen. Han retter skytset mot Adresseavisen.

– De sitter bare og referer nyheter og låter. Dessuten er det blitt vanskeligere og vanskeligere å få si sin mening i Adresseavisen. Dersom du ikke har samme mening som avisa får du ikke publisere innlegg.

Er ikke Adresseavisen Midt-Norges frie stemme?

– Det står over lederen, Midt-Norges frie stemme, men den er ikke mye fri skal jeg si deg. Jeg har selv opplevd å bli sensurert, for så å bli stoppet, kort og godt, stadfester Bleken i det han nærmest slår i bordet.

Kort og godt.

SAVNER OPPRØRERE. Blekens kultur- og samfunnsengasjement gjør at han godt kan betraktes som en lokal opprører i sin hjemby. Sammen med maleren Håkon Gullvåg aksjonerte han i 1998 for bevaringen av arbeiderstrøket og friområdet Svartlamoen i Trondheim.

– Når noe irriterer meg nok er jeg villig til å gjøre litt for det. Det irriterer meg at myndighetene skal bestemme så mye. På Svartlamoen ville de rive ned alt og overlate til et bilverksted og så videre.

Slikt irriterer meg, og i denne byen er det nok å irritere seg over. Her er det pinadø nok å ta av,

repeterer Bleken.

I kjølvannet av aksjonen malte han en serie ekspressive bilder der han ironiserte over politikernes opportunisme og kortsyn.

– Det som skjedde med Svartlamoen var at kommunen ventet så lenge at vi rakk å male på veggen, og da torde de ikke gjøre noe. Det er vel den eneste kampen som er vunnet av slike ting her i byen, det var kjempemorsomt å jobbe med, sier Bleken og gliser bredt.

Har vi noen opprørere i dag?

– Selv blir jeg betraktet som en opprører her i byen, men det skal ikke mye til, humrer Bleken, før han alvorstynget lener seg over bordet og forteller om respekten han har for dagens internasjonale opprørere.

– Jeg tror at opprørerne har en stor misjon i våre dager. I Norge er det ikke særlig farlig heller akkurat, men det er det i utlandet. Der er det helt ufattelig at de tør. Tenk på personer som Edward Snowden, Julian Assange og disse folkene. Det er flotte folk, det. Hva de har risikert! Se for deg Bradley Manning som ble fengslet, og det han har i møte hver dag i årevis. Det er en så sørgelig verden. Så mye jævelskap at man nesten krepere.

DET FRUKTBARE 60-TALLET. Bleken var ikke særlig politisk bevisst før han begynte med kulltegninger på 1960-tallet. En tid med mange opprørsbevegelser og krigen i Vietnam var med på å gjøre han politisk engasjert, noe som kom til uttrykk i kunstverkene. For Bleken var det en svært fruktbar tid. En tid som var mye bedre enn nå, i alle fall.

– Man skal ha fagfolk til å bestemme ting. Ikke slike demokratiske noksagter som ikke har peiling på noe som helst. Ikke et stygt ord om demokratiet, men hver ting på sin plass. Det vil alltid bero på den som velges og de menneskelige kvaliteter. Picasso sa: «Det viktigste er ikke hva man gjør, men hva man er». Det er godt sagt. Slik er det nødvendigvis for en kunstner også, for alt det du gjør er et selvportrett. Du ser hvem som har gjort det.

SKAPER UTTRYKK I KAOS. Siden sin debut i 1951 har han hatt en lang rekke separatutstillinger i landets viktigste gallerier, og er regnet som en av Norges største nålevende kunstnere innen blant annet grafikk, illustrasjoner, malerier og utsmykninger. Man kan undre seg over hvor han henter inspirasjonen fra.

Er det forskjell på hva som inspirerte deg før, og hva

som inspirerer deg i dag?

– Egentlig ikke. Man lengter etter å skape orden i tingene, skape uttrykk i kaos. Jeg tror ikke en kunstner skiller seg ut fra en vitenskapsmann, for eksempel. Man famler etter løsninger og ting skjer under prosesser. Det er slik store oppdagelser blir gjort. Det er ikke fordi man leter, men plutselig så finner man en blindgate, og der er det ett eller annet. Arne Nordheim sa noe godt når det gjelder det der: «I kunsten er det et spørsmål om gjenkjennelse. Og den edleste form for gjenkjennelse er å kjenne igjen noe man ikke har opplevd.»

Det er godt sagt. **UD**

fresch@underdusken.no

Under Dusken har vært i kontakt med Pontus Kyander.

– Jeg er personlig uinteressert i hva Bleken synes om meg, sier han.

Stein Arne Sæther, samfunnsredaktør i Adresseavisen, svarer at ett innlegg Bleken sendte til debattsidene måtte stoppes, ikke på grunn av meningene, men fordi det inneholdt personangrep.

–Vi trykker ikke alt som sendes til avisen, sier Sæther.

VI SØKER

medarbeidere til våre redaksjoner

HAR DU LYST

til å jobbe i Under Dusken, Student TV, Radio Revolt eller dusken.no?

SØK

STUDENTMEDIENE
I TRONDHEIM

Finn stillingene og søk på samfundet.no/opptak
STUDENTER SAMFUNDET

SØKNADSFRIST
31.01

Kaffekrigen

Siden Café Ni Muser åpnet i 1991 har mye skjedd på kaffebarmarkedet i Trondheim. Er inntoget til kjeder som Starbucks og Kaffebrenneriet begynnelsen på slutten for byens lokale kaffebarer?

TEKST: Nora Cecilie Bredoch og Fredrik Pande FOTO: Fredrik Pande

Da adressa.no i april 2013 annonserte at Starbucks planla å etablere seg i byen var kommentarfeltet preget av blandede følelser. Enkelte hevdet at det ville være ødeleggende for de eksisterende kaffebarene og kafeene i byen at Starbucks etablerte seg. I samme kommentarfelt var også dem som gledet seg stort over å endelig få Starbucks til byen. Roger Torgersen, eier av Jorbærpikene og Choco Boco mente da at den amerikanske kjedens etablering ville være positiv.

– Det blir fabelaktig, rett og slett. Jeg gleder meg, og synes det er et fantastisk tilskudd til byen, sa han til adressa.no.

Eier av Dromedar Preben Oosterhof trodde også at det ville være positivt at Starbucks skulle komme til byen.

– Vi har jobbet alene 16 år i Trondheim som et kaffebarkonsept, og trenger konkurranse. At kunder får et mer differensiert tilbud er bra. Vi tror at et økt tilbud, vil bidra til at flere bruker kaffebarer, sa han til adressa.no.

KRAFTIG VEKST. Sosiologiprofessor ved NTNU Aksel Tjora sitter i naturlige omgivelser på kunstnerkafeen Café Ni Muser. Han er selverklært kafé-sosiolog og har forsket på kafékultur over hele

verden i ti år, og har nylig utgitt boken *Café Society*. Da Café Ni Muser åpnet tidlig på 90-tallet var det ifølge Tjora «det første uttrykket for en mer kontinental kaffekultur i Trondheim». Siden den tid har det vært en kraftig utvikling og vekst i markedet for kaffebarer i byen.

Myten om at kaffemarkedet er mettet er «bullshit.»

TONY JACOBSEN

Eier og daglig leder, Jacobsen & Svart

– Kafeen som offentlig rom har blitt en viktig del av samfunnet. Det fungerer som en sosial møteplass for samtaler og sladder, og kaffebarene har blitt et sted hvor vi føler oss hjemme. For mange blir turen innom kaffebaren et daglig ritual, sier han.

Tjora mener at Trondheim er et sted som fortjener små og uavhengige plasser for de som er opptatt av kaffe i tillegg til de store kjedene.

– Trondheim har marked for begge. Folk er mye mer ute på kafé i dag enn for 20 år siden, sier Tjora.

Et par håndverkere kommer ut av Starbucks i Kongens gate denne formiddagen. De har begge store hvite termokrus i hånden med den velkjente logoen på, som røper at de er stamkunder. Inne på kafeen er det overraskende stille. Ungdommene som ofte fyller det store lokalet sitter fortsatt på skolebenken.

– **DEN BESTE KAFFEN I NORGE!** Det er ingen tvil om at nordmenn drikker mye kaffe. For mange av oss er de mange kaffekoppene helt nødvendig for å komme gjennom en lang arbeidsdag, eller i det hele tatt å komme seg opp om morgenen. Kaffetørsten vår gjenspeiles i landets kafékultur hvor alle aldre, kjønn og yrkesgrupper er representert. Pall Thomasson er en av dem som konsekvent går til samme kaffebar, Dromedar.

– De har den beste kaffen i Norge, uten tvil. Jeg drikker bare god kaffe og den finner jeg her. Det er noe spesielt med Dromedar, samtidig som de har god service, sier Thomasson og tar en slurk

BRENNER MED SJEL: Tony Jacobsen, eier og daglig leder av Jacobsen & Svart, bruker all sin tid og kunnskap på å oppnå den perfekte smaken.

FULL FART (VENSTRE): Det er travle dager på Kaffebrenneriet i Nordre gate. Kjedens første utsalgssted utenfor Oslo åpnet rett før jul.

av sin «søt chilli», en av de mange kaffedrikkene som Dromedar har blitt kjent for.

Thomasson er en av Dromedars faste kunder, et fenomen sosiolog Tjora er godt kjent med.

– De fleste kaffebarer har stamkunder som kjennetegnes med at de bestiller det samme hver gang, kommer på samme tid av døgnet og sitter på den samme plassen. Da jeg eksperimenterte med stamkundeforhold i Melbourne tok det åtte dager før alle på den lokale kaffebaren visste hva jeg skulle ha, og på den tolvte dagen visste de hvor jeg skulle sitte, sier han.

VENNSKAPELIG KONKURRANSE. Oslo-baserte Kaffebrenneriet er nyetablert i Trondheim. Dette er første utsalgssted utenfor Oslo. Grunnen til at valget falt på Trondheim var at de fant drømme-lokalet i Dronningens gate. De har også åpnet en avdeling på Bakklandet.

– Kaffebrenneriet er veldig opptatt av beliggenhet, og her ligger vi på hjørnet av en travel gate. Jeg har all tro på at dette kommer til å gå veldig bra, sier daglig leder Emelie Mathilde Langnes.

Folk i alle aldre er tilstede på Kaffebrenneriet denne friske januarformiddagen. Det er også en god blanding av dem som tar med kaffe og dem

som setter seg ned.

– Kundegruppen vår er alle aldre, og det er det vi ønsker. Majoriteten er nok mellom 20 og 50, men vårt ønske er å være et sted for alle som liker god kaffe, sier Langnes.

Hvordan har det gått siden dere startet opp i desember?

– Vi har blitt tatt veldig godt imot og hadde mange gjester i jula. Nå håper vi trønderne fortsetter å komme innom oss i januar for en god kaffe-opplevelse. Dromedar er vår største konkurrent, en aktør vi har stor respekt for, og det er sunn konkurranse mellom oss, forteller hun.

RÅVARER I FOKUS. Dromedar åpnet den første kaffebaren i byen i 1997. Med sitt fokus på håndverk og råvarer introduserte de en ny måte å tenke kaffe på.

Peder Oosterhof, som sammen med en kamerat etablerte Dromedar, er stolt av det produktet de kan tilby sine kunder.

– Vi jobber med hjertet i koppen og gleder oss over å presentere unike råvarer og kvalitet til publikum.

Godt bortgjemt, inne i et industribygg på Nardo brenner Tony Jacobsen grønne kaffebønner fra hele verden. Hos mikrobrenneriet Jacobsen og Svart er det også sterkt fokus på kvalitet. Jacobsen er

selverklært kaffenerd og bruker god tid på å gi den ubehandlede kaffen den beste smaken gjennom å nøye kontrollere brenningen av bønnene. Så langt har ikke Jacobsen & Svart etablert sin egen kaffebar, men Jacobsen sier at det er planer om dette.

– Vi har et konsept vi ønsker å holde oss til, hvor kaffe er i fokus. Vi ønsker ikke å selge muffins og pølser, sier han spøkefullt.

På denne måten ønsker Jacobsen å skille seg ut fra de andre aktørene i byen, og han mener det er plass til en mer nisebasert kaffebar i byen.

– Vi sikter oss inn på en helt annen aldersgruppe enn Starbucks. Videre ønsker vi å supplere, og ikke nødvendigvis konkurrer direkte med hverken Dromedar eller Kaffebrenneriet. Myten om at kaffemarkedet er mettet er «bullshit», sier han.

KAFFENERDENE. Jacobsen & Svart har hele tiden solgt kaffebønnene sine på nettet til privatmarkedet, og har drevet med konsulentvirksomhet og kursing om kaffe. I tillegg leverer de kaffe til restauranter, kafeer og utesteder, blant annet Edgar på Samfundet. Selv om Jacobsen i dag ikke har noe utsalgssted, kommer de ivrigste kundene innom for en prat. En av dem som har funnet veien denne formiddagen, er kaffeentusiast Sturla Røysland som

KAFÉ-SOSIOLOGEN: Aksel Tjora har forsket på kafé-kultur og etterlyser flere uavhengige aktører i Trondheim.

også mener det bør være plass til en mer nisjebasert og «nerdete» kaffebar i byen.

– Jeg har bodd i Ålesund, som er mye mindre enn Trondheim, og der finnes et marked som kan støtte slike steder.

For Sturla er Jacobsen & Svarts beskjedne lokaler et kaffemekka. Striesekker fulle av ubehandlet kaffe ligger på bakrommet, og Jacobsen har tilegnet seg mye erfaring og kunnskap om kaffe gjennom å brenne og smake utallige kilo. Sturla diskuterer ivrig med Jacobsen, som forteller om de mange aspektene ved kaffe som råvare, og ikke minst som en av verdens viktigste handelsvarer.

HAR IKKE MERKET KONKURRANSEN. Kafésosiolog Aksel Tjora mener også at små

uavhengige kaffebarer har en plass i Trondheim.

– Jeg tror det er plass til både små uavhengige kaffebarer og store kjeder. Samtidig vil det alltid være en underliggende frykt for at små uavhengige aktører ikke vil klare seg.

Når det gjelder effekten av Starbucks og Kaffebrenneriet, er ikke Preben Oosterhof, grunnlegger og daglig leder av Dromedar Kaffear bekymret.

– Vi har ikke merket at det har kommet nye aktører til byen, sier han

Som han antok i april har ikke Starbucks ødelagt for den lokale kaffebarkjeden, det har faktisk hatt motsatt effekt.

– For den Dromedaren som ligger i Nordre gate har vi hatt økning i omsetningen. Det positive med

STAMKUNDEN: Pall Thomasson går konsekvent til samme kaffebar, Dromedar i Nordre gate.

flere aktører er at fokuset på kaffe blir større. I tillegg er vi som kaffebarkonsept veldig forskjellig fra Starbucks, og vi er stolt over den kvaliteten og den lidenskapen vi legger ned i hver kopp som serveres over våre disker. Sporbart, rettferdig og høy kvalitet til tilgjengelig pris er det som skiller oss ut, sier han.

Daglig leder på Kaffebrenneriet i midtbyen Emelie Langnes er heller ikke bekymret.

– Nordmenn drikker så mye kaffe at det er plass til oss alle, sier hun avslutningsvis, før hun må hjelpe sin kollega å betjene den lange køen med kunder.

UD

norabred@underdusken.no
fredpand@underdusken.no

Luksuslidelser

Når en boks Nugatti og en Statoil-kopp truer tilværelsen.

TEKST: Line Brox ILLUSTRASJON: Simen August Askeland

«HVA ER DET DU HOLDER PÅ MED? HELE FAMILIEN SPLITTES OPP!» Hellstrøm snakker alvorlig til den syndige Nugatti-spiseren. Kona står gråtende ved siden av han som mottar reprimanden. Det har gått for langt, og Nugatti-vanene til mannen er i ferd med å ødelegge ekteskapet deres. Den 30 år gamle mannens fysiske alder er 72 år, takket være de uendelige mange brødskivene med sjokoladepålegget han har puttet i seg de siste 20 årene. Joda, han forstår det seriøse problemet, og holder armen rundt kona for å illustrere at «dette fikser vi, kjære. Vi skal komme oss gjennom denne harde kampen». Han får sitt livs største dilemma slengt i trynet. Det er nå det gjelder. Kona eller Nugatti-boksen.

PÅ EN ANNEN KANT av landet har en yrkessjåfør kjøpt seg ny kopp på Statoil. «Men i helvete», tenker han når han holder rundt koppen, «denne har jo ikke håndtak». Dessuten klarer han ikke å få opp lokket. Han går rasende tilbake til kassa og kaster koppen på disken. En vettskremt Statoil-medarbeider ser forskrekket på mannen. «Hva er dette for noe skvip?» roper han til den stakkars frøkna. Hun klarer ikke annet enn å mumle noe om at det er den nye koppen og at «den er fin å se på, ikke sant?». Sjøførens blodårer dirrer i tinningen. Han rister av seg noen gloser kassadamen aldri har hørt maken til, og går tilbake til bilen. Han googler problemet og melder seg inn i Facebook-gruppen for de med samme mening som han. «Jammen er vi fler», tenker han i det han ser på det nette medlemstallet som nærmer seg tusen. Nå skal det bli bråk. For «dette er faen meg urettferdig».

DET ER FORFERDELIG SYND på oss i Norge. Statoilkoppen holder ikke varmen, Fotballfrue holder for godt på formen og det er samfunnets feil at vi bugner oss i fristelser som forvandler oss til inkompetente ektefeller. Mest synd på oss er det når vi boikotter et oljeselskap for en simpel kopp – og ikke for eksempel for utvinning av oljesand i Canada.

DET ER SEG VISSTNOK sånn at skinnet alltid er nærmere enn skjorta.

broxline@underdusken.no

Under Dusken er den eldste nålevende studentavisa i Skandinavia, og i år er det 100 år siden avisa ble grunnlagt. I forbindelse med dette jubileet publiserer vi en artikkel med tilbakeblikk fra Under Duskens historie, i hver utgave i ett år.

Det runde røde oppstår

I 1929 sto Cassa Rossa ferdigstilt til Trondhjemsstudentenes glede. I tiden da huset ble bygget, fulgte Under Dusken prosessen nøye med både byggdetaljer og kritiske artikler.

TEKST: Borghild Kristensen FOTO: foto.samfundet.no

STUDENTENE I TRONDHEIM på tampen av 1920-tallet var svært opptatt av «den nye bygning» som skulle erstatte Studentersamfundets gamle lokaler: Cirkus. Allerede våren 1916 ble byggeplanene for første gang nevnt i Under Dusken. Einar Hoffstad skrev: «Det er en anerkjent sak at Studentersamfundet i Trondhjem er i besiddelse av en av byens beste tomter. (...) Det er imidlertid som om det kun har vært en altfor fjern mulighet dette at vi engang skulde få et bedre lokale. Det har visst aldri vært noe liv i planene, man har betraktet tanken som noe det var ens plikt å arbeide for, som våre etterkommere om hundrede år kunde realisere.»

LESERBREV FRA LANGBALLE. De aktive planene Hoffstad etterlyste ble derimot satt i gang noen år senere, etter at Cirkus hadde blitt solgt til Trondheim kommune i 1918. Under Dusken fulgte utviklingen tett, og hadde i hver utgave notiser om hvor langt byggingen hadde kommet. Notisen ble kalt «siste melding fra byggskeuplassen», og lenge var det stort sett detaljer om hvor mye betong som hadde blitt brukt og hvor mange søyler som hadde blitt støpt. 10.mars 1928 skrev Under Dusken: «Utgravet 3000 m3 jord. Utført 2740 m2 forskalling av banketter og grunnmuren. Der er dessuten støpt 7 søiler og 54 m2 innvendige vegger i kjellerne, samt 19 trappetrin og 15 m2 moniervegg.»

21. april samme år publiserte Under Dusken et leserbrev fra to studenter, undertegnet Reidar Langballe og J. Sivertsen, som selv om de leste meldingene fra tomte med stor interesse, ønsket seg en litt annen type rapport.

«Intet av det stoff som står i Under Dusken leses med større interesse enn det som angår Studentersamfundets nye bygning. Men selv om det er aldri så interessant å få vite hvor mange kubikkmeter betong det er som er støpt og kvadratmeter forskallingsbord satt op, så vilde det være enda hyggeligere å få greie på i detalj hvordan hele vårt bygg er organisert.» Innsenderne skrev videre at Cassa Rossa var

den store snakkisen blant studentene, men at ingen helt hadde greie på det. Under Dusken forela brevet til byggkomiteens formann, Asbjørn Lindboe, som med glede tok anmodningen på alvor. Formannens svar til leserbrevet ble en svært detaljert utredning om det finansielle, hvem som hadde hvilket ansvar og hvordan regnskapsføringen ble organisert. Hvorvidt Langballe og Sivertsen anså dette som et tilfredsstillende svar, skriver Under Dusken ingenting om.

FARLIG, FARLIG. Etter dette handlet ikke byggskeuplassnotisene like mye om betong og drensledninger som før. 5.mai var Under Duskens journalist regelrett forbløffet over hvor fort byggingen hadde gått. Det ble meldt at rundbygget hadde skutt i været. Våren 1929 intervjuet Under Dusken selveste arkitekten, og journalistene mente det nesten var unødvendig å navngi mannen, ettersom at alle visste godt hva han het, og at han til og med hadde et kallenavn blant studentene: Michel. Hans egentlige navn var Eystein Michalsen, en travel mann når han var å se i Trondheim, men 16. mars traff Under Dusken ham «uvirksom i byggkontorets mest komfortable stol».

«– Noe nytt? spør vi.

– Jeg tenker, svarte adspurte åndsfraværende; men besinner sig og forteller at han nu forbereder “the finishing touch”, malingen, som blir et morsomt arbeide, men farlig, farlig.»

FRISTET TIL Å GIFTE SEG. Hva Michalsen mente med «farlig, farlig», er ikke lett å vite, men byggets farger høstet senere kritikk og misnøye i leserinnlegg som både Adresseavisen og Under Dusken publiserte. Kritikken omhandlet også selve arkitekturen, høyden på rundbygget og at Nidarosdomen og hovedbygget på Gløshaugen kom i skyggen av den nye bygningen.

Et halvt år senere åpnet Cassa Rossa. 1. oktober 1929 fikk studentene i Trondhjem endelig nye lokaler, og det aller siste «fra byggskeuplassen» ble trykket i utgaven som utkom samme dag som åpningen. Under Dusken tok en siste runde, og beskrivelsene av rommene er overveldende. «Gangen er forsynt med gule tapeter og meningen er at man skal få et sjokk når man kommer inn der. – Det er opnådd». Under Duskens journalist ble også nærmest fristet til å gifte seg bare for å holde bryllup i de nye selskapsværelsene, men det aller beste var de gode skinnstolene og kantinedamen frøken Ohlson, som «sikkerlig vil skape tilstrekkelige velværefornemmelser også hos dem som ikke påvirkes nevneverdig av kunst på veggene». **UD**

(Faksimile Under Dusken #2 1917)

borgkris@underdusken.no

KULTUR

By søker moské

Trondheim teller per i dag over 6000 muslimer. En arkitektstudent er blant de som vil bidra til at mangfoldet synliggjøres.

side 43

UKAs kasinospill kan bli granska

UKE-ledelsen oppfordrer det neste festivalstyret til å sette seg inn i lotterireglementet.

side 40

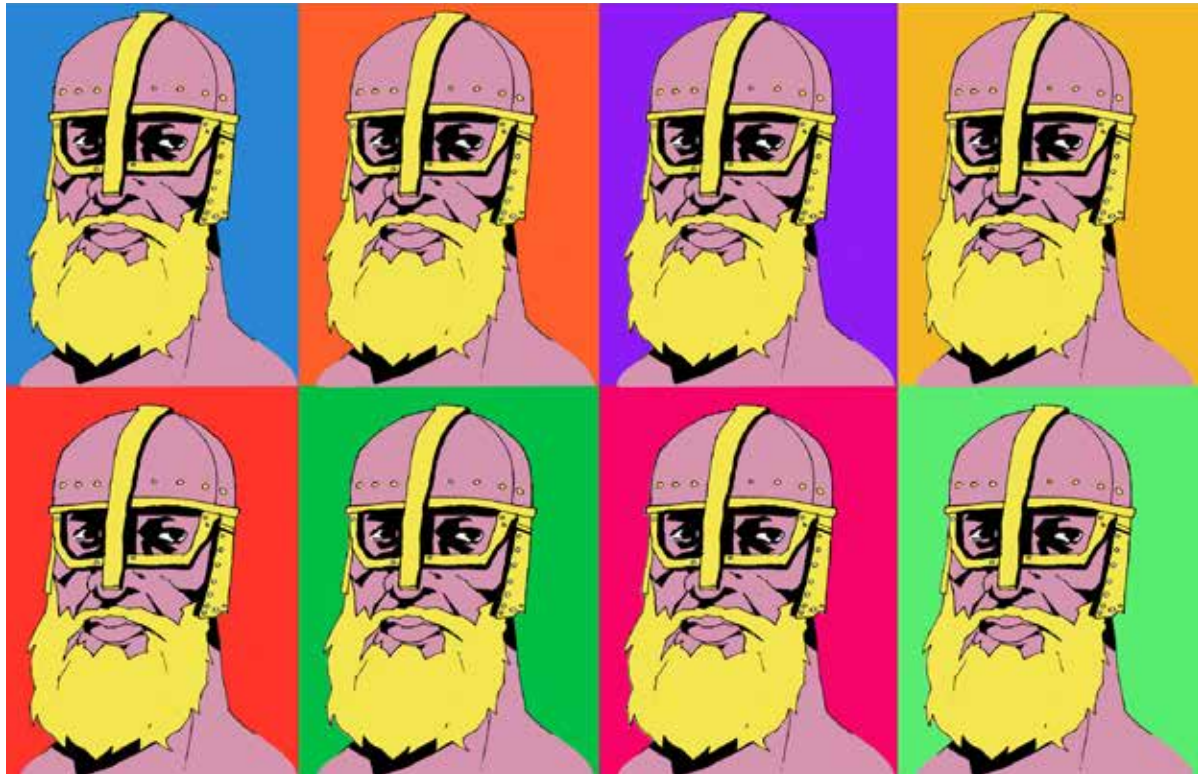
Et farvel til ferdigpizzaen

Under Duskens anmelder har besøkt Samfundets eget spisested: Lyche. Burgerne er verken revolusjonerende eller perfektionerte, men heldigvis finnes det bedre alternativer på Lyches meny.

side 47

Bedrevitere ødelegger moroa

History Channels fremstilling av vikingene i *Vikings* har vært kritisert i alle retninger. Egentlig burde vi være stolte.

Illustrasjon: Simen August Askeland

ANETTE SIVERTSTØL

Journalist

VIKINGARVEN

Vikingtiden og skandinavisk historie har den siste tiden blitt et emne Hollywood og andre filmskapere tar til seg. Sterke kvinner, heltemodige menn og en gudetro uten like. Vår vikinghistorie har alt en filmprodusent kan drømme om. Warner Bros har sikret seg rettighetene til filmen om Harald Hardråde og Tommy Wirkola har planlagt en film om birkebeinerne. Noen som allerede har oppnådd stor suksess, er History Channels storslåtte dramaserie *Vikings*. Her får vi følge den legendariske skikkelsen Ragnar Lodbrok, og gjennom tv-serien får vi et innblikk i hvordan vikingene levde.

Finurlige slåssteknikker er nøye skildret. Du sitter og smiler, får frysninger og tenker «takk Odin, endelig er det noen som har klart å lage en vikingserie uten klisjéer!». Hele verden jubler for *Vikings*, men selvfølgelig kommer det syting fra bedrevitere som ødelegger moroa. Tross jubel og ære til vikingene verden over, blir *Vikings* kritisert av norske historikere og vikingentusiaster, som mener den bommer for mye på historisk fakta og mangler troverdighet. Underholdningsbransjen har aldri vært kjent for å holde seg 100 prosent til fakta. Kritikken som har

haglet mot *Vikings*, ligger nok i at tv-serien kommer fra History Channel. Ut i fra navnet til kanalen, forventet nok mange at alt skulle stemme i *Vikings*. Dette er History Channels første dramaserie, og både tv-kanalen og skaperne har vært klare på det. I en av episodene besøker Ragnar og husholdet hans et åndelig sted. Vi får se noe som kan ligne en stavkirke, og det er nok til å få kritikerne til å rive seg i håret. Det er da ingen som vet for sikkert når den byggestilen ble til. Det er uansett enda mer god reklame for Norge, så det er unødvendig å syte over noe så lite.

Gjennom sin suksess har de økt interessen for vikinger. Serien trigger folks nysgjerrighet på vikinger. Nettopp fordi den er en dramaserie, vil nok mange av seerne finne veien til bokhyllene for å få vite sannheten om vikingene. En slik interesse kan tjene godt for landet vårt gjennom en voksende turisme. Det er klart fans av *Vikings* vil besøke det ekte vikinglandet. Men hvorfor må noen likevel kritisere skaperne så voldsomt, når serien faktisk tilfører Norge et gode?

Kanskje det er fordi vi føler et eierskap for vår egen historie, og vil at historien vår skal fremstå mest mulig sann. Realiteten er at vi alle burde være stolte. Vi bør være glad for at anerkjente filmskapere ønsker å gjøre vår storslagne historie kjent. Da burde vi ikke bruke tid på å klage på småfeil, som for eksempel at båtene ikke er prikk like originalene eller at gavetradisjonene blir framstilt feil. Med høye

seertall og en fantastisk stor popularitet, har de gjort noe riktig i alle fall. Så bedrevitere må tenke seg litt om. Millioner har blitt lidenskapelig interessert i vår historie. En vikingentusiast burde aldri klage på det. Selv om vi bør gi ære til skaperne av *Vikings* for å ha klart å lage en respektabel tv-serie om vikingene, må vi likevel tenke på at de holder noen stygge myter i live. Produsentene har valgt å holde på myten om at vikingene i så stor grad voldtok kvinner på tokt. Det er unødvendig, når de er i posisjon til å avkrefte en heslig usannhet. Skaperne har nok tenkt på at de må tilfredsstille et storforlangende publikum med visse forventninger. Men de burde heller tenke at sannheten faktisk er bedre enn myten.

I februar kommer andre sesong av *Vikings*. Det blir spennende å se om de har tatt til seg kritikken og gjort serien mer troverdig. Samtidig er det viktig å tenke på at dette ikke er en dokumentar, men en dramaserie. Selv om det er noen småfeil, så har de også korrekte fakta. Tv-serien holder høy standard. Det vises at skaperne har lagt ned mye arbeid. Kampscener er gjennomført historisk korrekt, hårfrysyrer og klær i serien viser et sannferdig bilde. Ikke en eneste klisjé er å finne i serien. Bilder av nydelig natur, og skuespillere som fyller rollen sin med stolthet. Hva er det å klage på? Vi skal fryde oss over at noen endelig har klart å lage en kvalitetsserie om vikingene.

anetsive@underdusken.no

– En drøm å kunne leve av det du elsker

Frk. Fryd gjestet nylig Knausfestivalen i sin søken etter skandinavisk dominans.

FRK. FRYD: Består av Caroline Ekeli, Ebla Jagdum, Julie Enge Børresen og Elise Andersen

► POPROCK

TEKST: Morten Aashammer Gjennestad
FOTO: Amalie Stokkan

Frk Fryd ankommer Samfundet en kald og mørk fredags ettermiddag, via flybussen og bærende på sine egne instrumenter. Noen dekadente rockestjernenykker er ennå ikke å spore.

– Vi tjener ikke mye på musikken. Det er litt, og det går inn på en konto vi bruker til å dekke bandutgifter, sier bassist Embla Jagdum.

Bandet har allerede kommet seg inn på P3s a-liste, åpnet for Primal Scream på Rockefeller og blitt booket til Byalarm 2014.

– Jeg ble veldig glad da jeg var på jobb og fant ut at vi var blitt listet på radioen. Det har alltid vært en drøm. Det har gjort mye for oss at P3 plukket oss opp, sier Jagdum.

UNGE OG ERFARNE

Jentene er gamle klassekamerater og har spilt sammen i åtte år.

– Da vi var tolv, fant jeg og Julie ut av vi ville starte et band. Så spurte vi våre to andre venninner om de ville være med. Vi lærte oss instrumentene og spilte masse konserter da vi var små, og det har bare blitt kjekkere og kjekkere og mer seriøst siden, sier Jagdum.

Bandet består fortsatt av de originale bandmedlemmene og har med unntak av det første året gått under navnet Frk. Fryd. Det tidligere navnet holder de for seg selv.

– Vi har blitt spurt om det før, men det er hemmelig. Og flaut, sier Jagdum.

Stavangerkvartetten er nok mest kjent for punklåten «Blod & Honning», som til stadighet spilles på P3. Men tonen har ikke alltid vært hard.

– Det var mer pop i begynnelsen, så har det blitt hardere og hardere, sier

trommeslager Julie Enge Børresen.

– Vi hørte ikke på så hard musikk før. Musikken utvikler seg etter og ha spilt så lenge, så ble det litt hardere for tre, fire år siden. Vi har funnet vår måte å lage låter på. Jeg liker å si at vi spiller både rock, punk og pop, legger Jagdum til.

Kvelertak nevnes som en av bandets inspirasjonskilder og i likhet med Kvelertak er tekstene på norsk.

– Da vi var tolv var jo det naturlig. Det hadde ikke falt oss inn å skrive på engelsk da. Men senere har vi også funnet ut av vi trives best med å skrive på norsk. Det er det som er Frk. Fryd, sier Jagdum.

DELTIDSPUNKERE

I tillegg til musikken driver alle bandmedlemmene med jobb eller studier. Det varierer fra bartending og sosiologistudier til jobb i barnehage og møbelbutikk.

– Alle har i det siste trappet ned jobb og studier. Hvis du skal satse fullt med bandet, så går det ikke an og ha fulltidsjobb eller studier, sier Jagdum.

Til tross for at de har spilt konserter i USA, er det i Norge bandet helst vil opptre.

– Vi var i USA og spilte for halvannet år siden, og det var jo gøy, men vi vil heller fokusere på Norge og Skandinavia, i hvert fall i første omgang, sier vokalist Caroline Ekell.

Planene for 2014 og fremtiden begynner å ta form.

– Dette halvåret skal vi spille en helg her og en helg der, men etter sommeren så blir det en full turné, sier Ekell

Og lengre fram i tid?

– Det er en drøm å kunne leve av det du elsker å gjøre, sier Børresen. **UDW**

aashgjen@underdusken.no

(Faksimile Under Dusken #1 2014)

UKAs kasinospill kan bli granska

UKE-ledelsen oppfordrer det neste festivalstyret til å sette seg inn i lotterireglementet. Det samme gjør Lotteritilsynet.

UKA

TEKST: **Maria Birkeland Olerud**

I forrige nummer av Under Dusken kom det fram at UKAs kasinoarrangement kan være lovstridig, fordi festivalen ikke har lotteriløyvet som kreves, og benytter alkoholholdig drikke som gevinst. Nå overveier Lotteritilsynet å se på saken.

– Vi vurderer å følge opp saken og ta kontakt med UKA, slik at de kan tilpasse arrangementet sitt til loven, sier seniorrådgiver Steinar Hatlestad i Lotteritilsynet. Han oppfordrer UKA til å selv ta kontakt med tilsynet.

– Hvis festivalen arrangerer noe som ligner på pengespill eller lotteri, oppfordrer vi dem til å prate med oss på forhånd, slik at de er sikre på at de følger regelverket, sier han.

– Løyve aldri et spørsmål

Pressesjef Sigurd Aune Borstad og salgsjef Sutharsan Jeyaseelan i UKE-ledelsen er uenig i at Monte Carlo-arrangementet kan defineres som lotteri.

– Vi har tenkt over at kasinoet kan

minne om lotteri, men vi har ikke granska saken nøye, sier Jeyaseelan.

Men han understreker at de ikke mener det er snakk om lovbrudd.

– Vi kan ikke si det er et lovbrudd uten å ha sett nøye på lovverket, sier salgssjefen.

Dermed var aldri lotteriløyve og alkoholsgevinst et spørsmål, verken før eller under festivalen.

– Vi forstår at løyve trengs for lotterivirksomhet, men siden vi ikke definerte arrangementet som et lotteri, har det aldri falt oss inn, sier han.

De to understreker at de synes det er feil å fokusere på dette i ettertid.

– I etterpåklokskapens lys er det mye man kunne gjort annerledes, sier Jeyaseelan.

Stoler på UKA-15

Salgssjef Jeyaseelan og pressesjef Borstad mener de kun har fulgt kasinotradisjonen.

– Kasinoet er en lang og god tradisjon, som det er lett å hekte seg på, sier Borstad.

Likevel ber UKE-styret den neste festivalledelsen om å sette seg inn i lovverket.

– Det kan være på tide med en gjennomgang av tradisjonen, så vi oppfordrer UKA-15 til å undersøke lotteriløveverket, sier Jeyaseelan. Han stoler på at det neste UKE-styret vil følge opp.

– Hvis Monte Carlo, etter en eventuell gjennomgang, blir definert som lotteri, kommer UKA-15 til å ta de nødvendige skritt for å kunne gjennomføre et lotterilignende arrangement, sier Jeyaseelan.

Den neste UKE-sjefen velges av Storsalen i februar, og Jeyaseelan og Borstad har et forslag til hvordan neste festivalledelse kan forbedre Monte Carlo.

– Om kasinoarrangementet skulle trenge løyve, ville det vært et alternativ å gi inntektene til UKE-hjelpen, slik at lotteriet kan ha et humanitært formål, sier han.

I Norge kan lotterier bare avholdes til inntekt for humanitære eller samfunnsnyttige formål.

Påbud om å avvike

Hatlestad i Lotteritilsynet sier seg enig i at det er vanskelig å gjøre noe i ettertid.

– Konsekvensene om man ser på saken og finner ut at det er lovstridig, er at Lotteritilsynet gir påbud om å

avvikle kriminell aktivitet ved neste arrangement. Om UKA ikke følger de pålegg som blir gitt da, kan de få bot, sier Hatlestad.

Han forteller at situasjonen hadde vært en annen dersom festivalen var et pågående arrangement.

– Hvis dette var en mer akutt situasjon, ville vi sagt klart i fra med en gang, sier han.

– Kjenner ikke praksisen

Finansstyreleder Dag Herrem ved Samfundet sier han ikke vet hvorvidt Monte Carlo-arrangementet som har foregått på huset, er ulovlig eller ikke.

– Jeg vet ikke hvordan kasinoet er organisert, utover at det har vært organisert på samme måte siden 1917 (UKAs første år, red.anm.). Dermed har jeg ingen formening om praksisen for arrangementet, sier han. Herrem er likevel enig med UKE-ledelsen.

– Det er to år til neste UKA, så det neste UKE-styret får ta beslutningene når den tid kommer, sier han.

Herrem har ikke villet kommentere saken ytterligere. **UD**

marioler@underdusken.no

DETTE ER SAKEN

UKAS KASINOTRADISJON

I forrige Under Dusken ble det klart at UKAs kasino-tradisjon kan være ulovlig.

Monte Carlo-arrangementet med blackjack, poker og rulett er en årelang tradisjon under studentfestivalen. De besøkende kjøper sjetonger for spill, og kan hente ut gevinst i form av mat og alkoholholdig drikke på huset, samt UKE-effekter.

Blackjack, poker og rulett regnes som lotteri med mindre gevinsten kommer i form av penger. Mens pengespill er ulovlig, krever lotteriarrangementer tillatelse fra Lotteritilsynet.

UKA har ikke løyvet som kreves for at lotteriarrangementet er lovlig.

I tillegg er i følge lotteriloven alkoholholdig drikke forbudt som gevinst.

Lotterier kan bare avholdes til inntekt for humanitære eller samfunnsnyttige formål.

Ryktet står på spill

UKA er naive i sin håndtering av lotterisaken

Illustrasjon: Vegard Stolpnæssæter

KASINO: Uten refleksjon over lovverket fører UKA tradisjonene videre.

AMUND ROLFSEN

Journalist

KOMMENTAR

Tradisjoner er viktige for UKA, Samfundet, og alle studentene i byen. De er viktige å ta vare på, og skaper identiteten studentfrivilligheten har behov for. Derfor er det trist og ikke minst merkelig at UKA ikke har tenkt tanken om at kasinovirksomhet kan være på kant med loven. De har ikke en gang tenkt at spillet kan klassifiseres som et lotterispill, og med det ha behov for lotteriløyve.

Nå er ikke UKA storkriminelle ved at de bryter lotteriloven, men som den store aktøren de er, kan de ikke drive et kasino på samme måte som et vinlotteri på jobben. Her tar de ansvarlige i UKE-styret 2013 alt for lett på kritikken som kommer, og bagatelliserer problemet. Noe som fører til at de virker mindre seriøse enn hva de burde være. Det å ikke gå med på å definere Monte Carlo som noe annet enn et lotteri er besynderlig.

Spesielt når Lotteritilsynet helt klart definerer det som nettopp dette.

Det norske lovverket med tanke på lotteri og alkohol er svært restriktivt, og da Monte Carlo begynte for nesten hundre år siden, var det nok ganske annerledes. Lovene kan sikkert kritiseres, men det er ikke dermed slik at en ikke trenger å fornye seg. De rammene som eksisterer her og nå er gjeldende, og denne tradisjonen burde ha tilpasset seg tidligere. Slik som mange andre tradisjoner som følger med på Samfundet. For er det noe de frivillige studentene er gode på, så er det tradisjoner, og ikke minst til å tilpasse tradisjonene til lovverket. I hvert fall til en viss grad.

Noe som er gledelig er at forslaget til løsning er å gi inntektene til humanitære formål, slik pengespill bør i Norge. Det er fortsatt overraskende at inntektene fra kasinoet ikke har gått til humanitære formål tidligere. At UKA, og ikke minst Samfundet trenger pengene er utvilsomt, men med et slikt spill burde det være en anledning til å ta ytterligere samfunnsansvar. Dette har også å gjøre med UKA sitt rykte. Nå er det ikke sikkert den ulovlige lotterivirksomheten får stor betydning i så

måte, og UKA er tross alt en festival, drevet av frivillige. Det rettferdiggjør likevel ikke alt, og dette bør håndteres på en bedre måte.

UKA 2013 ble en stor publikumssuksess, men den huskes kanskje mye som en festival med mye negativ omtale. Både saken om betalte bookere, voldtekt i Dødens dal, og ulovlige taushetserklæringer ga bismak. Når det nå kommer enda en sak med negativ karakter burde de involverte ta ansvar og sørge for grundigere evaluering, slik at dette ikke føres over på UKA-15.

Når UKE-styret 2013 snart overleverer stafett-pinnen til det neste styret har nok denne saken lagt seg. Selve lovbruddet er ikke det verste, men håndteringen UKA har vist bør ikke være et eksempel til etterfølgelse. Det virker heller ikke som om det blir tilfelle, og med det blir denne saken heldigvis vekkeren UKA trenger for å gå gjennom tradisjonene sine. Så er det nærliggende og både håpe og tro at Monte Carlo ikke avvikes, men heller tilpasser seg lovverket.

amrol@underdusken.no

Fra Malawi til minusgrader

Clement, Gracious og Phalyce har som et av mange mål å gjøre nordmenn varmere.

FENGENDE RYTMER: (F.v.) Clement, Phalyce og Gracious gleder seg til å spille musikk i Trondheim og til å lære bort tradisjonell afrikansk dans.

UTVEKSLING

TEKST: Hannah Christin Lurfaldet
FOTO: Håvard Karlsen

Rett over nyttår ankom seks malawiske musikkstudenter Norge, og tre av dem skal oppholde seg i Trondheim de neste seks månedene. I forbindelse med utvekslingsprosjektet Move har de blitt trukket ut blant 60 søkere til å komme til Norge for å spille musikk, lære norsk kultur og vise fram noe av sin egen.

På tide å tine

Etter kun noen uker i Norge har de tre malawiske ungdommene allerede fått kjenne på ulikhetene mellom norsk kultur og den malawiske.

– Vi har allerede sett at nordmenn kan virke litt sinte utad, forteller Clement.

De malawiske studentene bekrefter vel her et gammelt rykte om et tilsynelatende kjøligh folkeslag.

– Når folk sitter på bussen sitter de helt fortapt i telefonene sine. Det

virker som alle helst vil sitte alene, sier Gracious.

Clement har særlig merket hvordan vi er nøye på tiden og har timeplaner i hverdagen, i motsetning til i Malawi hvor tidsbegrepet er mer tilbakelemt. Et av deres mål er derfor å lære nordmenn å slappe av mer, og å slippe seg litt løs. Dette tenker de å gjøre ved å lære bort tradisjonell, afrikansk dans.

– Vi vil lære nordmenn å være gladere, sier Clement.

FAKTA OM:

PROSJEKTET MOVE

- Move står for Musical Organisational Voluntary Exchange.
- Prosjektet er en del av Fredskorpset Ung, og er det eneste utvekslingsprosjektet i programmet som har kultur- og musikkutveksling som hovedformål.
- Andre samarbeidspartnere er Musikk og Ungdom, FARK (Festival- og arrangementskontoret i Trondheim kommune) og Music Crossroads i Malawi.

Bygger karriere

Grunnen til at de ønsket å komme til Norge og å delta på Move-prosjektet er at de ønsker å utvikle seg musikalsk, slik at de selv en dag kan lære bort musikk. Phalyce, som hjemme spiller i et lokalt jenteband kalt The Daughters Band, har en klar idé om hvordan hun vil påvirke musikkulturen i Malawi.

– Jeg ønsker å motivere ungdom til å fokusere mer på musikk, og særlig inspirere jenter til å bli mer selvsikre i musikalske settinger, sier hun.

Arbeidet med Move-prosjektet gir dem en kompetanseutvikling. Dermed blir de gode ressurser på musikkenteret i Malawi. Det vil også kunne gi flere oppdrag for bandene de spiller i.

Travle musikanter

Latinfestivalen, UKM i Trondheim og Workshop på både Barnas Verdensdager og World Cup i Granåsen er noen av arrangementene Clement, Phalyce og Gracious skal jobbe med fram til sommeren. De skal gjennom prosjektet samarbeide med ungdom,

men også barn og eldre. Med dette vil de få se flere sider av norsk kultur.

– Jeg gleder meg mest til å lære norsk kultur og språk, sier Phalyce.

Musikken blomstrer

Norsk musikk har ikke fått kjenne på den musikkensuren som har preget Malawi. Under Malawis president Kamuzu Bandas styre i perioden 1961 til 1994 var det streng sensur på musikken i landet. I denne perioden var musikken avgrenset til å prise presidenten og ikke-politiske og ikke-kontroversielle budskap. Etter 1994 har derfor musikken blomstret i Malawi, noe som fortsatt er tilfellet idag.

– Det har vært en inspirerende faktor for musikken, sier Clement. Move-prosjektet er et samarbeid mellom Kulturenheten ved Festival- og arrangementskontoret og Music Crossroads Malawi, og er det første rene kulturutvekslingsprosjektet gjennom Fredskorpset Ung.

hannlerf@underdusken.no

By søker moské

Trondheim teller per i dag over 6000 muslimer. En arkitektstudent er blant de som vil bidra til at mangfoldet synliggjøres.

ARKITEKTUR

TEKST: Daniel Johansen
FOTO: Silje Krager

16. januar avholdt årets mastergradsstudenter i arkitektur ved NTNU en utstilling av sine prosjekter. Den omfattet alt fra urbane boligutfordringer til grotteturisme. Midt i alt det fargerike og uortodokse valgte imidlertid arkitektstudent Johannes Schlenker-Bø å orientere seg mot Mekka, med prosjektet «141 grader sør».

– «141 grader sør» er orienteringen mot Mekka fra Trondheim. Valget om å tegne en moské handler om å gjøre noe jeg ikke får mulighet til å gjøre senere, sier han.

Schlenker-Bø forklarer at det var viktig å velge en oppgave som et svar på et problem, samtidig som det åpner nye spørsmål. De fleste moskeer i Norge i dag er nødløsninger av typen transformerte kjelleretasjer. Slik er tilfellet også i Trondheim.

– De fleste muslimer jeg har snakket med er utrolig ydmyke og takknemlige for at de i det hele tatt har et lokalt, men ville man noensinne lagt en kristelig menighet til en gammel gymnas?, sier han.

Naboreligion

For Schlenker-Bø var ikke valgene mange da han skulle velge beliggenhet for moskeen sin. Misjonskvarteret like ved Prinsen kino huser både Baptiskirken og synagogen. Om prosjektet til arkitektstudenten hadde blitt realisert, ville det derfor havnet nærmest vegg i vegg med de andre trossamfunnene.

Forstander Ralph Buchmann holder til i det jødiske trossamfunn, og understreker at synlighet er like viktig for muslimer som for andre grupper. Han stiller seg positiv til tanken om en moské i kvartalet.

– Det ville vært en berikelse for det religiøse mangfoldet, sier han. Buchmann tar derimot opp de daglige bønneutropene som et potensielt problem. I moderne moskeer blir disse gjerne kringkastet gjennom megafon eller høyttaler.

– Det som kan bli en utfordring og en kulturkollisjon er om det blir tillatt med bønneutrop fra en minaret (spiret på moskeen, red.anm.). Likevel, i et pluralistisk samfunn som skryter på seg et mangfold og vern om minoriteter, kan det være det må tåles, sier han.

Buchmann trekker også frem teolog Idar Kjølstrøds visjoner om en tverreligiøs kirke i forbindelse med

INTEGRERINGSARKITEKTUR: Blant årets mastergradsprojekter var to forslag til moskeer. Johannes Schlenker-Bø har tegnet en moské med et mer moderne tilsnitt.

Stiklestad-jubileet som et eksempel på integrering.

– Å samle flere trossamfunn under ett tak er en spennende tanke, sier han.

Bevisst integrering

Ved å påpeke at muslimene fortjener et dedikert bygg som en verdig ramme for troen sin, peiler også Schlenker-Bø seg inn på temaer som byutvikling og integrering. Arkitektens løsning kan være så enkel som å sørge for tilstede-værelse i bybildet.

– Det er viktig at et bygg blir en del av bevisstheten til folk. Ute på Furuset ved Oslo har de for eksempel bygget en stor moské som ligger isolert fra alt annet, den er ikke i kontakt med samfunnet, sier han.

Og det er denne fellesskapsfølelsen som preger hele prosjektet. Integrering i praksis kan for eksempel ta form

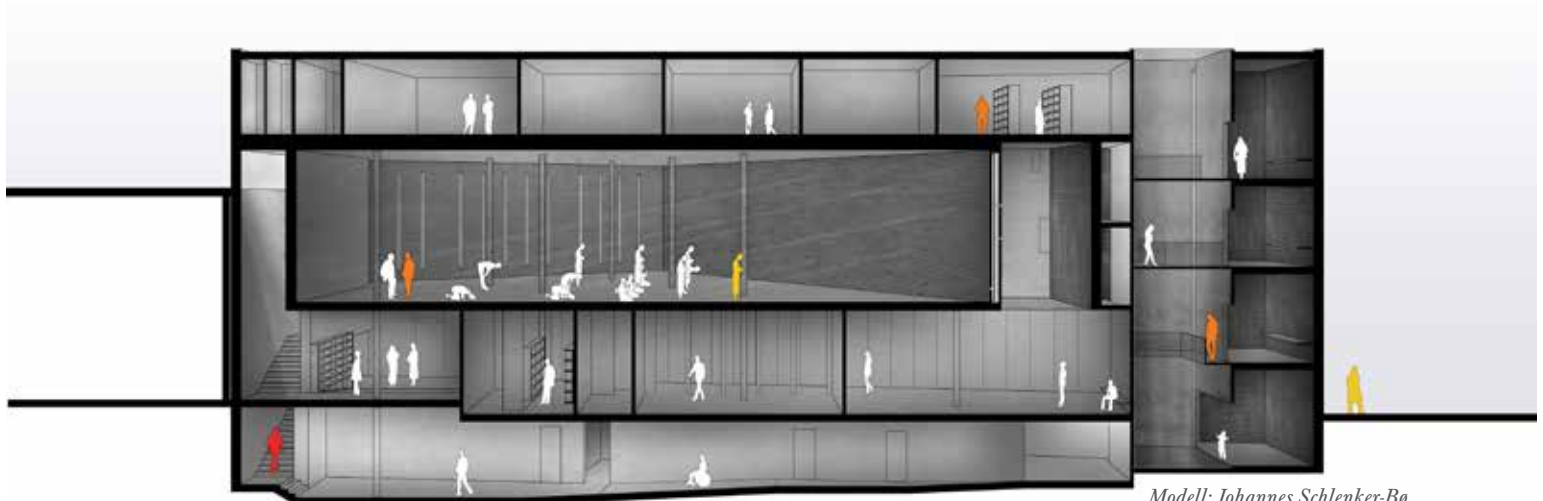
av gjennomgående bruk av glass i bygningen, for å skape gjennomsyn og avmystifisere det som foregår på innsiden. Schlenker-Bø mener dessuten at en moské kan være mer enn et sted for bønn.

– Moskéen kan være et lite samfunn i seg selv. I prosjektet mitt er førsteetasjen dedikert til alle, og her kan det for eksempel legges en kafé, et auditorium eller liknende, sier han.

Schlenker-Bø er likevel skeptisk til om moskeen noensinne kommer til å se dagens lys.

– Veldig mange moskeer i Norge er privatfinansierte, de får relativt lite støtte fra staten. Derfor ville det nok dessverre ha vært for dyrt å realisere prosjektet mitt, sier han.

daniguan@underdusken.no

Modell: Johannes Schlenker-Bø

MYK MASKIN: Strikkeperformance på Nordenfjeldske kunstindustrimuseum.

La oss strikke verden sammen

Fra strikkeaktivisme til Knitting for peace. Garn og pinner har fått sin renessanse, og på Nordenfjeldske inviterte de publikum til å være del av en menneskelig strikkemaskin.

► STRIKKING

TEKST/FOTO: **Hanna Malene Lindberg**
FOTO: **Madeleine Noraas**

Det som skjer på Kunstindustrimuseet er ikke det folk flest vil forbinde med strikking. I en sirkel står flere generasjoner side ved side, og alle holder i en eller to masker dannet av de fargerike nøstene kunsthåndverker Ingun Myrstad selv har strikket.

– Lag større og større masker, nå skal vi bruke hele rommet, instruerer Myrstad.

På kort tid brer strikkeverket seg ut over nesten hele salen. Av og til mister noen en maske, og Myrstad er på pletten og plukker opp. Når noen må gå, strikker de sammen masker slik at noen andre kan overta, og når det kommer til nye, trylles nye masker fram av det store nettet. I det

flere kilo garn er brukt opp legges det ferdige verket ned på bakken, og vi står overfor et gigantisk, fargerikt edderkoppnett. Det tar ikke lang tid før barna løper fram og tilbake med velkjent glede ved å klare og trække akkurat inne i maskene.

– Det blir nesten en skulptur til slutt, og så får man resultater fort. At tråden skifter farge gir en estetisk dimensjon, sier Myrstad.

Hender som strikkepinner

Til vanlig strikker Myrstad blant annet kjoler på en strikkemaskin. Det var da hun prøvde å forklare noen hvordan denne maskinen fungerer at hun kom på ideen med The Human Knitting Machine, eller altså den menneskelige strikkemaskinen.

– Jeg sto og demonstrerte med hendene, og skjønte at man kunne jobbe med dette fysisk, sier Myrstad.

For meg har det vært en
snodig opplevelse

GRETE WIKDAHL
Deltager i
The Human Knitting Machine

Tidligere har hun vært formidler for flere prosjekter ved Den Kulturelle Skolesekken, og tenkte det ville være morsomt å reise rundt med noe eget. Nå farter hun rundt til ungdomsskoleelever i det ganske land for å åpne 15-åringers øyner for strikkingens vidunderlige verden, og bevisstgjøre at strikking er mer enn den hjemmelagde ullkøfta du har fått av bestemor.

– Halvparten av klærne våre er

maskinstrikket, men det er ikke det folk tenker på som strikking, sier Myrstad.

Strikk som terapi

Grete Wikdahl er lærer, og har i dag tatt turen til Nordenfjeldske. Hun ser for seg at hun kan bruke dette i skole-sammenheng, men ser også mange andre bruksområder for menneskelig strikking.

– For meg har det vært en snodig opplevelse å møte vilt fremmede folk og stå så tett og strikke sammen, sier Wikdahl.

Hun forteller fascinert om deltakelsen til selv de minste barna, både i strikkingen og etterpå. Hun undres på om det inkluderende, og nesten mediterende ved opplevelsen er noe man kunne benyttet seg av i for eksempel kriminalomsorgen?

– Man tenker gjerne på strikking

EDDERKOPPNETT: De besøkende spinner kunstverket selv.

som litt ensomt. Men dette var en fin måte å få folk til å delta, det var en uforpliktende og artig aktivitet.

Det at strikking har en «zen-effekt» er det flere som har oppfattet, og i USA har en dame begynt strikkeprosjekt for innsatte: De strikker dukker til barn som på grunn av problemer i hjemmet må flyttes. I The Baltimore Sun rapporteres det positive effekter for de fengslede.

Strikkeaktivisme

Direktør Aashild Adsen ved Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum mener det er snakk om en håndverksrenessanse.

– Gjennom strikkeaktivismen, folk som dekker til lysmaster og gravemaskiner, har det blitt mer oppmerksomhet rundt håndarbeid. Det er noe som kalles «craftivism» som har vokst fram, mye på grunn av deling på sosiale medier.

«Craftivism», satt sammen av «craft» og «activism» går ut på at du ved å jobbe med hendene, om det er for å bidra til veldedighet eller bare begrense forbrukersamfunnet, bidrar til noe positivt. Det blir også bedrevet «geriljastrikk», altså strikking som gatekunst: Objekter i det offentlige rom er plutselig dekket i garn. Dette skjedde senest i Trondheim under ISFiT, som benyttet seg av strikkelapper i ISFiT-fargene for å skape blest og interesse rundt festivalen.

Kunstner Myrstad snakker også om strikke-trenden, og viser til flere andre som driver med strikk litt uten om det vanlige.

– Det er et nysirkus, Cirkus Cirkør, hvor all scenografien er strikket. Knitting for peace heter stykket, og de stiller spørsmål om man kan skape fred ved strikking.

Strikking kan i hvert fall gjøre

en forskjell. Leger uten grenser la 7. januar ut en melding på sin Facebook-side hvor de spurte om folk kunne strikke luer til nyfødte, og skrev «det er mange måter å være med på å redde liv». Solveig Halvorsen som er ansvarlig for utsendelse av feltarbeidere og står bak facebookmeldingen, forteller at responsen har vært enorm.

–Vi får inn seks til syv pakker hver dag, og allerede har vi fått inn flere hundre luer. Jeg tror mange synes det er en fin måte å bidra på, utover det å gi penger.

Ingeniørstrikk neste

Tilbake i Trondheim er det lite som vitner om aktivisme, men god stemning er det. Kunstindustridirektør Aashild Adsen er fornøyd.

– Det er en litt stille performance, og det er deilig at det er så nedpå. Performance kan være

litt skummelt, men ved at det er med strikking blir det litt ufarliggjort, det er noe vi kjenner godt til.

På spørsmål om hva som blir neste skritt forteller kunstner Myrstad at hun nå er i samarbeid med Trondheim kommune og skal besøke ungdomsskolene her. Kanskje er det også på tide å ta den menneskelige strikkemaskinen ut i det åpne, offentlige rom? Hun mener bestemt at det finnes utvidelsespotensiale.

– Det er interessant å observere gruppedynamikken. Det høres skummelt ut å delta i en performance, men alle bidrar like mye, du er ikke nødt til å være kreativ, sier Myrstad, og påpeker at selv de mest uengasjerte fort blir dratt med.

– Det hadde vært interessant å prøve dette med ingeniørstudente.

UD

malelind@underdusken.no

Mørketida

DECAPITATED - KLUBBEN - 24.01.14
TEKST: FREDRIK PANDE FOTO: CÉSAR MONDRAGÓN

DØDSMETALL: Decapitated i studentenes storstue.

Samfundet bydde på noe for de svartkledde sist fredag. Bandskjorter med uleselige inskripsjoner dominerte veien opp til Klubben. Det var duket for metall av det tyngre slaget, med hele tre band på menyen: Decapitated, Blood Red Throne og Aspherium har vært på en liten norgesturné, først innom Bergen og Oslo, med Trondheim som siste stopp. Dette markerte også siste konsert i Decapitateds europaturné, før de går i studio for å jobbe på sitt nye studioalbum, som kommer ut senere i år.

Selv om både Aspherium og Blood Red Throne leverte, var det ingen tvil om hvem som var headliner. Polske Decapitated startet i 1996 og ga ut fire album før katastrofen rammet bandet da trommis Witold “Vitek” Kieltyka døde i en bilulykke. Dette markerte et

lengre opphold for bandet før de returnerte med solide “Carnival is forever” i 2011.

Etter et par låter er det ingen tvil om hvorfor polakkene står øverst på plakaten denne kvelden. Lydbildet har endret seg betraktelig fra Blood Red Thrones tidligere utblåsning. Et langt lettere lydbilde med godt definerte gitarer fyller klubben med teknisk, intrikat og ikke minst velspillt metal.

I likhet med Blood Red Throne spiller Decapitated også death-metal, men riktig nok i den andre delen av spekteret. Hvilken stilart man foretrekker er riktignok helt subjektivt, men Decapitated hadde til sammenligning også det klart høyeste energinivået, og både hørtes og så større ut enn

Aspherium og Blood Red Throne. Etter tre-fire låter hadde polakkene festet grepet om publikum og det kokte godt i moshpiten. Decapitated knuste på med sin maniske, intense spillestil. Rafa? “Rasta” Piotrowskis meterlange dreads snurret villt rundt i lufta da bandet kom inn i sine mer groovy riffpartier.

Bandet tilhører rent sjangermessig det man kaller teknisk dødsmetall, men klarte i likhet med Aspherium å ikke låte for sjangerdefinert. De leverte klassisk ekstrem-metall med stor selvtillit, og publikum headbanget ivrig med. Bandet holdt på interessen til publikum, og ikke minst nærmest kontinuerlig liv i moshpiten under enkelte låter.

Konserten nådde likevel et parti

Studentenes storstue

Med tre band på plakaten som alle bidro med sin dose ekstremmetall, leverte Samfundet en etterlengtet kveld der hard og aggressiv musikk sto i fokus. Etter å ha scrollet nedover programmet for våren, er det dessverre for langt mellom metallarrangementene. Samfundet er studentenes storstue og de fortjener mer metall i denne klassen. Videre fremstår Klubben som husets klart beste konsertscene: Et akkurat passe stort lokale, med god lyd som kler det meste fra garasje-rock til denne kveldens mer ekstreme uttrykk. Studentene kan fint tåle mer av dette.

der det hele igjen føltes litt monotont, men dette varte ikke mange låtene før Piotrowski annonserte kveldens siste låt. Et lite tog gikk forbi meg fra lengre bak i lokalet med målrettede blikk og retning mot moshpiten. Når polakkene for siste gang røsket i, tok Klubben fyr. Svette, svartkledde kroppor klasket sammen med stadig økende hyppighet, og Decapitated presset ut sine siste takt-skifter, før de dro det hele ned i en av konsertens få, men velkomne breakdowns. Riffet ble seigere og seigere og mot slutten var vi nesten nede på doomnivå. Stemningen var god når folk gikk ut av Klubben, og Decapitated ga denne harde og etterlengtede mikrofestivalen en verdig avslutning.

fredpand@underdusken.no

Et farvel til ferdigpizzaen

LYCHE - SAMFUNDET - KULINARISK OPPLEVELSE
TEKST: KATNISS EVERDEEN FOTO: CHRISTIAN GREY

GODE ALTERNATIVER: Lyche har mer å by på enn bare burger.

På et stramt studentbudsjett går det oftere i nudler og grandis enn restaurantbesøk. Men en sjelden gang både kan og bør også vi studenter ta oss råd til en utomhus matopplevelse. Skal du på date? Kommer de foresatte på besøk? Skal du snakke med Statoil om den nye oljepumpen du har laget? Eller er det søndag, med tomt kjøleskapet og full konto? Ja, da må du jo nesten bare gå på restaurant. Men hvor? Under Dusken er i restaurantanmeldelsesbransjen, og denne våren hjelper vi deg å velge din neste kulinariske opplevelse. Først ut er Samfundets middagsserveringssted, Lyche.

Lokalet ble (gjen)åpnet i 2006, og er oppkalt etter tidligere Samfundet-formann og UKE-revyforfatter Ralph Tambis Lyche. Lyche er et spisested for og av studenter, der både prisene og menyen er nøye tilpasset målgruppen. Burgerne og de fleste andre hovedrettene holder seg rundt 100 kroner for Samfundet-medlemmer, og forretter, snacks og desserter får du til under 50-lappen. I tillegg til burgere og enkle salater, tilbyr Lyche mer avanserte

retter, som blåskjell, konfittert and og gratinert portobello. De skal de ha skryt for: De tør å utfordre studentenes matvaner.

Interiøret er behagelig framfor luksuriøst, maten bestilles i baren, og stemningen er avslappet og uhøytidelig. Det virker som personalet virkelig hygger seg på jobb, noe som skaper en god atmosfære. De skravler med hverandre og er hyggelige og imøtekomende. Da vi besøkte Lyche hadde studentbyen ennå ikke våknet helt til liv etter juleferien, og forhåpentligvis velger flere studenter snart å ta søndagsmiddagen ute.

Min bordveninne og jeg valgte å starte måltidet med Lyches focaccia med aioli. Selv om dette var et noe dårlig valg av rett – den mettet mer enn den startet smaksøkene – er det ikke rart at den er blitt noe av det restauranten er mest kjent for. Brødet var ferskt og nøye krydret med salt og rosmarin, med en passe hard skorpe og silkemyk innmat. Men den passer nok bedre som snacks til mandagspilsen

enn som rett. 19 kroner er en liten pris å betale for noe så godt.

Til hovedrett valgte kveldens utkårede hvitvinsdampede blåskjell, mens jeg selv ønsket å bryne meg på Lycheburgeren. Jeg klarte å snike til meg et par blåskjell, og ble virkelig imponert. Det var deilig å smake blåskjell som faktisk smakte blåskjell, og ikke bare krydder og vin. Den serveres også med den utsøkte focacciaen og aiolien. Som seg hør og bør er Lycheburger i en helt annen liga enn Sesamburger og andre hurtigmatkjeders burgere. Burgerkjøttet er absolutt ett av besøkets høydepunkter. Det smaker ekte og mye, er mørt og saftig, men det må dessverre konkurrere med veldig mye brød om smaksøkene oppmerksomhet. Det er en burger du har smakt bedre før, og når potetene heller ikke er ferdigstekte, når ikke resultatet opp til forventningene. Det anbefales absolutt å velge noe annet enn den tradisjonelle burgeren. Lyche har mye mer å by på!

Vi burde ha spart mer plass til desserten. Crème brûlée med pasjonsfrukt

og sjokoladeterrin med oreokjeks hadde vært en nærmest perfekt avslutning på måltidet, om vi bare ikke hadde vært så mette. Pasjonsfrukten ga den klassiske crème brûlée friskt pust, sjokoladeterrin med oreokjeks var rett og slett veldig godt.

Det er noen små, enkle grep Lyche kan ta for å bli enda bedre: Musikken er for kul, den gir deg mer lyst til å synge med enn å nyte maten, og tar oppmerksomheten bort fra matopplevelsen. Samtidig kan vegetarilbudet bli mer spennende.

Lyche tilbyr studenter matretter jeg aldri hadde funnet på, eller klart å lage selv, uten å ruinere meg. Burgerne er verken revolusjonerende eller perfektionerte, men heldigvis finnes det bedre alternativer på Lyches meny. Det er kanskje ikke et sted du drar for å spise en fisefin trerett. Men så er det heller ikke meningen. Lyche tilbyr et bra restaurantbesøk til en billig penge, et konsept de behersker svært godt.

martoppe@underdusken.no

Følelsenes banalitet

THE EXPRESSIONS OF THE EMOTIONS- IVAR FURRE AAM - AVANT GARDEN
TEKST: HANNA MALENE LINDBERG ILLUSTRASJON: IDA LISE LETNES

EKSPRESSIVT TEATER: *The expression of the emotions* er følelser på høygir, og viser oss hvor utrolig dyriske, menneskelige og teite vi er når vi føler, og hvor mye teitere vi er når vi prøver å skjule det.

The expression of the emotions er regidebuten til trønderen Ivar Furre Aam. Han jobber med tre andre for å få publikum til å «føle en masse følelser som du ikke har bedt om» for å sitere intervjuet av skuespillergjengen i Adressa. Dette, og informasjonen om at stykket inneholdt lite dialog, fikk meg til å frykte en time full av poetiske, innfløkte bevegelser som skulle få meg til å gråte, banne og le. Det ble bare til det siste, og bra er det.

Skuespillerne i *The expression of the emotions* har studert Darwins bok ved samme navn, og sett på hva han sier om prosessene som foregår i kroppen på dyr og mennesker når vi gripes av forskjellige følelser. De har sikkert hatt nytte av studiene, men det er ikke det vitenskapelige vi gripes av når vi sitter i salen. Det som slår oss, er erkjennelsen av hvor utrolig banale følelsene våre er.

På scenen sitter fire personer på hver sin stol med en yogamatte ved siden av. I bakgrunnen: fem lyskastere med ballonger plassert foran lyspæren.

Idet forestillingen settes i gang med et «don't worry» over høyttalerne og dyp pusting fra fire stoler, skvetter vi til da ballongene sprekker en etter en, samtidig som lampene slukkes. Snart sitter vi i halvmørket. Pustingen, som var avslappende, utarter til hiksting, og skuespillerne beveger seg hvileløst rundt på scenen. Her kommer det, tenker jeg. Befalingen om å føle. Så klinger det noen pianoakkorder. Jeg gjenkjenner en skikkelig ungdomsskolesviske. Og så. Så drønner «Goodbye my lover» av James Blunt over høyttaleranlegget. Foran oss har vi fire mennesker som hulker, vrir seg på gulv og slenger seg til vegger. Skuespillerne river virkelig ut hjertene sine til tonene av en riktig fløtepussang. Fra da av er det vanskelig å ta noe som skjer alvorlig.

James Blunt og deppetiden blir avbrutt av dramatiske strykere og sinnsvak frykt, før vi går over til latterbrøl av typen latteryoga, og så er vi plutselig over i en skikkelig sinnascene. Lik barn i trassalderen stamper de rundt. Det er

interjeksjoner i fleng. «Åh!» «Argh!» «Nei! Nei! Nei!» ropes det mens skuespillerne hopper rundt på scenen i takt til sin aggressive messing. Det slås rundt med yogamatte, og dette er også sekvensen med mest dialog. Kanskje er sinne den følelsen vi har mest behov for å forklare, rette mot andre? -jeg hater meg selv -jeg hater deg jeg og -du er så sart -du er så skadefro -du er så lett å skade. Her er det nok å trekke på smilebåndet av: En av skuespillerne går på et tidspunkt rundt og slår om seg med et nøkkelbånd, mindre effekt av kraftige slag skal du lete lenge etter. Det som gjør at vi ler gjennom hele dette stykket er likevel ikke at utbruddene er overdrevene, men at vi alle kan kjenne oss igjen. Det er de mange variasjonene som gjør at vi innser hvor lite unike vi er.

Et avbrekk fra menneskene får vi ved at regissør Aam introduserer

dyrescenen. Vi møter en krokodille og en bøffel, og bortsett fra litt andre bevegelser og lyder er uttrykket av følelsene nesten identisk. Selvfølgelig. Et stikk i siden til alle som setter mennesket på pedestal med sin fornuft og sine følelser.

Stykket avsluttes som det startet, over høyttaler: «Don't worry it's just a feeling you feel tonight. And tomorrow it'll be different», synges det ut i mørket. Etter en time med emosjoner ut til det ekstreme sitter jeg igjen med tanken om at nesten alle følelser er morsomme om de blir ekstreme nok. Samtidig er det også alvor til stede, og skuespillerprestasjonene og koreografien var upåklagelige. Men alt i alt: Hvor lite originale er ikke følelsene våre? Og hvor utrolig befriende det er å kunne fjerne seg og le av sorgen uten å ha dårlig samvittighet. Det siste anbefaler jeg samtidig kun å gjøre på teater.

malelind@underdusken.no

Sørgmodig drømmepop

WARPAINT
WARPAINT

ALBUM

TEKST: VILDE BOBERG SVINBERG

I 2010 forhekset Warpaint oss med debutalbumet *The Fool*, som høstet gode kritikker og kjærlighet fra humørsyke indiefans. Siden da har det vært stille rundt de fire jentene fra Los Angeles. De har brukt de siste fire årene til å lære hverandre bedre å kjenne musikalsk, og selv om det ikke har resultert i revolusjonerende endringer for bandet, har det heller ikke skadet.

Introen til Warpaint begynner med at bandets trommeslager, Stella Mozgawa, spiller feil, det er ironisk, for vi vet at hun er en eksepsjonell trommis. Uten Mozgawa ville Warpaint vært noe helt annet; de ville manglet futten som gjør at man kan lytte til bandet uten å sovne av. Hun er pulsen i bandet. Dessverre kan ikke Mozgawas trommeslag redde hele albumet. Låter som «Hi», «Drive»

og «CC» drukner i sin egen sørgmodighet og blir fort glemt.

Låten «Love Is To Die» er den mest tilgjengelige på albumet, så det er ikke rart at denne ble deres første singel.

Mørk, sexy og en smule kjedelig trip-hop fra Los Angeles' triste damer.

«I'm not alive, I'm not alive without you / Love is to die, love is to not die, love is to dance». Melodiene er melankolske og mystiske, det samme er tekstene. Bandets vokalister, Theresa Wayman og Emily Kokal, synger med et ekko i

stemmen som hjemsøker deg etter at hele albumet er avspilt.

De fleste låtene er svært drømmende og litt psykedelisk. For eksempel låten «Go In», hvor jentene har perfeksjonert deres sensuelle drømmepop med lite tekst foruten mange repetisjoner av strofen «I'll go in, I'll go in». «Feeling Alright» er en av de mest rocka låtene på *Warpaint*, og kommer godt med i et ellers lavmælt lydbilde.

Warpaint kan ofte minne om nittitalls-favorittene Massive Attack, Cocteau Twins og Radiohead, noe som er forståelig når en del av mixingen på *Warpaint* er gjort av Radiohead-produsenten Nigel Godrich. Bandet

lager musikk som kan være vanskelig å kategorisere, men de faller innenfor sjangrene shoegaze og trip-hop. Det er elektronisk, sårt og ambient. Med andre ord, ikke noe for enhver smak. Jo visst er det nydelig musikk, men det kan også til tider være utrolig kjedelig og på grensen til deprimerende. Albumet passer godt som bakgrunnsmusikk til en eksorsisme.

Kortreist undergrunn

ROCKHEIM

Trondheim Undergrunn – Utstilling fra 24. januar-28. februar

UTSTILLING

TEKST: IDA LYCHE FOTO: ROCKHEIM

Gjennom Trondheim Undergrunn har Rockheim, på initiativ fra Trondheim Calling, forsøkt å gjenskape et unikt miljø som eksisterte i byen mellom 1970- og 2000-tallet. Perioden var preget av alternativ musikk, flyktige konsertscener og Ungdom For Fri Aktivitet(UFFA)s konstante tilstedeværelse. Rock, punk, metall og hiphop: alt var lokalt, ektefølt og trøndersk.

Rockheim har tatt i bruk to av etasjene for anledningen. Det er utstilling i galleriet i form av montasjer av plakater fra konserter og arrangementer. Galleriet viser fram undergrunnsmiljøet fra utsiden. Inntrykket er kaotisk og kontrastene store, ukjente bandnavn som aldri tok steg ut av byen og nå etablerte UFFA-fødte band som Motorpsycho og DumDum Boys. Anmelder overhører snakk om en legendarisk konsert på Samfundet i 1977 med Sex Pistols og forfallshistorien som har fulgt når

det kommer til booking av alternative band i ettertid. I infoheftet kan man lese at unnaket er bruk av Strossa og Bodegaen, som en sjelden gang ga rom for avspilling av punkplater, samt Knaus som på 80-tallet begynte å huse lokale undergrunnsband.

I Rockheim Temporær i andre etasje, kommer du innenfor plakaten, og blir litt mer kjent med miljøet som dominerte Trondheim i over tre tiår. Det er blant annet en gjenskapning av Klubb Kanin, et initiativ som ildsjeler i rockemiljøet og studenter fra kunstakademiet sto bak. Her er det hemmelige rom med flakkende lyspærer og dyster stemning. Det ligger gamle konsertbilletter til Gode Ord Dør Sist, polaroidbilder av band man ikke lenger kjenner til, og det er nesten så man kan lukte inntørket øl og stumpete sigaretter i veggene.

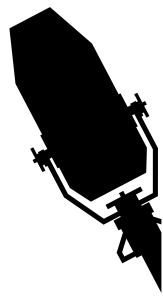
Etter å ha snakket med et par av de

besøkende har anmelder fått bekreftet inntrykket av en sterkt intern utstilling. Til tross for titten bak teppet, føles det som om man har gått feil og den dypt personlige stemningen virker fremmedgjørende for en utenforstående. For de fleste som har hatt en fot innenfor UFFA-huset og musikkmiljøet vil nok opplevelsen være en annen. Og det er akkurat dette Rockheim skal få skryt for.

Publikumet på åpningskvelden

Alt var kanskje ikke bedre før, men du skulle vært der.

RADIO REVOLT utfordrer

Ctrl+Alt+Delete

Ctrl+Alt+Delete er Radio Revolts spillmagasin som gir deg spillnytt, -anmeldelser og -musikk hver onsdag klokken fem.

- Hva heter den blonde prinsessen i *Super Mario*-serien?
- Hva heter det nyeste spillet i *The Elder Scrolls*-serien?

- Hva het prinsessen i Super Mario før hun ble kjent som Peach?
- *League of Legends* er basert på en kjent mod fra hvilket spill?

- I hvilket *Super Mario*-spill dukket navnet Princess Peach opp for første gang utenfor Japan?
- Hva er mellomnavnet til Valves grunnlegger Gabe Newell?

- Hvem vant hiphop-kategorien under årets Spellemann?
- Hvilken gruppe er trønderhelten \$hitrich kjent fra?

- De heter henholdsvis Sean Corey Carter og Dwayne Michael Carter, men er ikke i slekt. Hva er deres respektive artistnavn?
- Hvilken legendarisk rap-gruppe fra Atlanta skal i år gjenforenes og opptre på blant annet Coachella?

- Hvilket album er det mest solgte hiphopalbumet noensinne, i følge den amerikanske Billboard-lista?
- HanDerre Linni debutterer på plate som soloartist i år. Hva skal albumet hans hete?

Feber

Feber er Radio Revolts hiphop-program og spiller rykende fersk rapmusikk hver fredag mellom kl. 18 og 20.

Filmofil

Filmofil er Radio Revolts filmmagasin. Vi tar deg med i filmens verden, med anmeldelser, nyheter og debatter om alt filmer har å by på, alle torsdager fra klokken fire.

- Hva heter Brad Pitts karakter i *Fight Club*?
- Hvem spiller Captain America i den nyeste filmversjonen?

- Hva er den originale tittelen til *Frihetens Regn*?
- Hvem spiller skurken i *Die Hard: With A Vengeance*?

- Hvilket nummer dukker opp i alle Pixars filmer?
- Hvilke tre filmer har alle vunnet flest (11 hver) Oscarstatuetter?

- Hva het det Scrabble-lignende mobilspillet som ble utviklet av en NTNU-student?
- Hvilken milepæl nådde nettvalutaen Bitcoin i november 2013?

- Hvilken mobilapp tilbød først Facebook og så Google seg å kjøpe for flere milliarder dollar i november 2013?
- Hva heter programmeringsspråket som Google lanserte i 2009?

- Hva het den amerikanske programmereren som i 2011 ble arrestert etter å ha massenedlastet artikler fra nettsiden JSTOR?
- Hvilket populært webbrammeverk er Samfundet.no skrevet i?

Garasjen

Garasjen gir deg det nyeste teknologistoffet fra Trondheim og verden, hver eneste lørdag fra kl. 13 til kl. 14.

RADIO REVOLT

Studentradioen i Trondheim

Radio Revolt er en radiokanal av og for studenter i Trondheim. Vi har et bredt spekter av programmer med en variert og spennende musikkprofil. Du kan finne oss på FM-båndet, streame oss på Dusken.no og laste ned våre podcast på iTunes.

MANDAG:

16.00-17.00 **FM**
postBluesKollektivet
Musikk - Rock

17.00-18.00 **FM**
Uillustrert Vitenskap
Populærvitenskap

18.00-19.00
Alle elsker mandag
Humor

TIRSDAG:

16.00-17.00 **FM**
Popstase
Musikk - Pop

17.00-18.00 **FM**
Påtirshda
Musikk - Jazz

18.00-20.00
Blyforgiftning
Musikk - Metall

20.00-21.00
Bokbaren
Litteraturmagasin

ONSDAG:

16.00-17.00 **FM**
Harselas
Humor

17.00-18.00 **FM**
Ctrl+Alt+Delete
Spillmagasin

18.00-19.00
Reservebenken
Sport

TORSDAG:

15.00-17.00 **FM**
Filmofil
Filmmagasin

17.00-18.00 **FM**
Live
Konsertmagasin

FREDAG:

15.00-17.00 **FM**
Nesten Helg
Aktualitetsmagasin

17.00-18.00 **FM**
Irie Radio
Musikk - Jamaikansk

18.00-20.00
Feber
Musikk - Hip-Hop og R&B

20.00-21.00
pink/noise
Musikk - Pop og støy

LØRDAG:

13.00-14.00
Garasjen
Teknologimagasin

17.00-18.00
Sagtann
Musikk - Elektronisk

19.00-20.00
Institusjonen
Humor

SØNDAG:

15.00-16.00
PostKåkk
Mat og postrock

16.00-17.00
Nashville
Musikk - Amerikana

17.00-18.00
Lydsjokket
Musikk - Blandet

18.00-19.00
Gretne Gamle Gubber
Humor

20.00-21.00
Vinyl
Musikk - Eklektisk

Studentmediene
i Trondheim

FM 100/106,2

Ctrl+Alt+Delete: • Peach • Skryim • Toadstool • Warcraft III • Super Mario 64 • Logan
Feber: • Don Martin • Bromstad Billionaires • Jay Z og Lil Wayne • Outkast • Eminem's Marshall Mathers LP (11 millioner solgte eksemplarer) • Tu\$en Tak: D
Filmofil: • Tyler Durden • Chris Evans • The Shawshank Redemption • Jeremy Irons • A.I.3 • Ben-Hur, Titanic, The Lord of the Rings: The Return of the King
Garasjen: • Wordfeud • Nådde \$1000 per bitcoin • Snapchat • Go • Aaron Swartz • Ruby on Rails

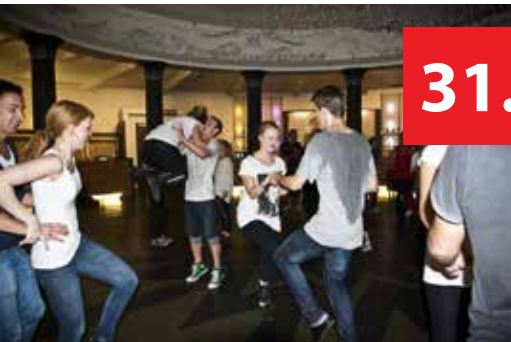
Kulturkalenderen

28. januar - 11 februar/ turlederkalun

TIRSDAG 28. JANUAR

Dokkhuset
Klokka 20.00: Trommelegenden Steve Gadd spiller souljazz med danskene Michael Blicher og Dan Hemmer.

Samfundet
Klokka 19.00: På Exenteraften i Klubben får du svar på noen av livets, eller i det minste siv.ingenenes, store spørsmål: Hva er egentlig mate-matikk? Er matte virkelighet eller konstruksjon?

31.

Klokka 19.00: Tirsdagsfilmen i Biblioteket er *Blinkende Lygter*, en dansk gangsterfilm som får selv Yahya Hassan til å blekne.

Trondheim Folkebibliotek
Klokka 19.30: Litterær Salong med Jamie Ford som har skrevet bestsel-geren *Hotellet på hjørnet av bitter og søt*.

ONSDAG 29. JANUAR

Annas kafé
Klokka 19.00: Fortellerkveld for voksne med Midtnorsk fortellerforum.

Ila Brainnstasjon
Klokka 19.30: Brainnstasjonen frister med quiz.

Samfundet
Klokka 18.30: Urørtfinalen 2014 i Storsalen! Finalen sendes direkte på NRK, dette er stedet å være!

Trondheim Folkebibliotek
Klokka 20.00: Albumkveld med *A Love Supreme*, legg armen rundt en felles jazzentusiast og la Coltrane gjøre det

han kan best.

Vår frue kirke
Klokka 21.00: Barokkfest tidligmu-sikkfestival går av stabelen med egen åpningskonsert.

TORSDAG 30. JANUAR

Avant Garden
Klokka 16.30: Seminar om kreativitet der representanter fra akademia, kreative yrker og næringslivet disku-terer hva som er «greia» med egenskapen alle higer etter.

Ila Brainnstasjon
Klokka 17.30: Nok en gang blir det språkkafé for folk som vil prate norsk eller drikke kaffe.

Nova Kino
Klokka 18.30: Trondheim Filmklubb viser den eksentriske filmen *Her* som handler om menneskets forhold til teknologi.

Trondheim Sjøfartmuseum
Klokka 19.00: På museet blir det tors-dagstreff om mattradisjoner langs kysten, for deg som liker smaks-prøver og tenker mye på havet (og livet og døden).

Trondheim Spektrum
Klokka 09.00: Utdanningsmesse med norske og utenlandske utdanningsinstitusjoner.

Østbyen/Solsiden
Klokka 21.00: Bransjefestivalen Trondheim Calling arrangerer konserter med lovende trønderar-tister i lokaler spredt utover Østbyen og Solsiden. Musikkfestivalen varer til 1. februar.

FREDAG 31. JANUAR

Dokkhuset
Klokka 19.30: Pavel Haas Quartet, tre menn og ei dame med rare navn stryker på instrumenter. For de med følelser.

Ila Brannstasjon
Klokka 20.00: Jugs of Mirjam spiller musikk. De kan du sikkert høre på. Hvis du vil.

Radisson Blu Hotel
Klokka 19.00: Den hoftevrikkende latinfestivalen med konserter, fore-stillinger og kurs varer til 2. februar. Baila, amigo!

Samfundet
Klokka 22.00: Dex Carrington er en ganske morsom komiker som opptre i Storsalen.
Klokka 23.59: Er du en kald og fæl person? Hør på Valerious, de smelter det meste.

Trondheim folkebibliotek
Klokka 20.00: Nina og Stines blotte-kurs: Less is more, especially when you don't have your pants on. Kom inn bakdøra. Glem trusa.

LØRDAG 1. FEBRUAR

Byscenen
Klokka 20.00: Tre Små Kinesere har snekra sammen ei ny skive, og spiller den gjerne for deg.

Nidarosdomen
Klokka 22.00: Gratis orgelkonsert i Norges flotteste kirke! Betre blir det ikkje.

Olavshallen
Klokka 16.30: Øyvind Blunck og Nils Vogt lager musikal av Holbergs Jeppe når de setter opp *Jeppe – en ny musikalkomedie*.

Samfundet
Klokka 19.00: Tenkte du at hoved-reportasjen om prostitusjon var interessant? Dra på samfundsmøtet om sexkjøplovern.

Klokka 22.00: Minor Majority spiller for melankolske sjeler og knuste hjerter i Storsalen.
Klokka 23.59: Moldenserne i Irr er brutale og irriterende når de fyller Knaus med dødmetall.

SØNDAG 2. FEBRUAR

Ila Brainnstasjon
Klokka 14.00: Søndagsjazz som er gratis. A yeee. Bipadipadu. Tsssch.

Isak
Klokka 18.00: Trondheim filmklubb

viser *Hunger*, en film som tar for seg mørke hendelser i nordirske fengsler. Klokka 20.00: Samme filmklubb viser også *Shame*, om noe du liker veldig godt: sex.

Samfundet
Klokka 19.00: Søndagsfilmen *Metropolis* er tysk science fiction fra 1927 som viser et dystopisk maskinsamfunn.

MANDAG 3. FEBRUAR

Modern Art Gallery
Klokka 10.00: Kristian Finborud har malt. Det har også 25 andre kunstnere.

TIRSDAG 4. FEBRUAR

Byscenen
Klokka 18.30: Et TEDX-foredrag kan som vanlig gi deg nye ideer, denne gangen om hva som gjør oss duge-lige for morgendagens utfordringer. Er du en av morgendagens helter, men ikke så glad i oljeselskaper, er dette noe for deg.

ONSDAG 5. FEBRUAR

Brukbar
Klokka 22.00: Har du ikke fått nok av vestlandske rockeband? Dra på Brukbar og få med deg Tøg.

Ila Brainnstasjon
Klokka 20.00: Ask er et band som gjør slik band ofte gjør: Drar på turné og holder konsert på Ila.

Moskus
Klokka 20.00: Erlend Viken Trio er det kule bandet du bør stifte bekjent-skap med nå, før alle andre gjør det.

Vitenskapsmuseet
Klokka 19.00: Foredrag om global helse og forskning i fattige land ved gynekolog Elisabeth Darj. Muligens vin og musikk også, alt hva en student måtte begjære.

29.

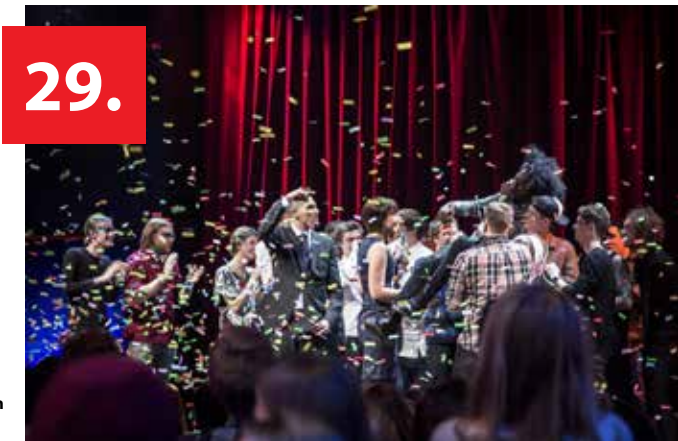

FOTO: HER United International Pictures

TORSDAG 6. FEBRUAR

Byscenen
Klokka 21.00: Det blir bjeff og vise-sang når Stein Torleif Bjella entrer scenen.

Gråmølna Trondheim Kunstmuseum
Klokka 12.00: Omvisning i Trondheim-kunstnerne Håkon Bleken og Inger Sitters kunstutstillinger.

NTNU Dragvoll
Klokka 09.00: Internasjonal konferanse i auditorium D5 om grunnlovsjubileet og norskameri-kanske forbindelser.

Samfundet
Klokka 20.00: Filmquiz i Klubben for bedrevitere og andre vitere.

FREDAG 7. FEBRUAR

Avant Garden
Klokka 19.00: Paul Austers Miss Vertigo blir teater om å fly ved Helle Siljeholm.

Byscenen
Klokka 21.30: CC Cowboys rocker fortsatt.

Ila Brainnstasjon
Klokka 20.30: Studentmedienes radioprogram Postblueskollektivet lar Red Mountains spille sin alle første konsert, og det vil du nødig gå glipp av.

Rica Hell Hotel
Klokka 19.30: Kristendom blir under-holdning i konsertversjonen av *Jesus Christ Superstar*.

Samfundet

Klokka 22.00: Hybertext er bandet som best beskrives med sin selver-klærte sjanger «astronaut kraut». De spiller i Klubben.
Klokka 23.59: Rockebandet Karaokh fra Oslo gir deg alt annet enn karaoke når de gjester Knaus.

LØRDAG 8. FEBRUAR

Ila Brainnstasjon
Klokka 14.00: Bamsesykehus!
Klokka 21.00: Sunk Cost gir deg strenger og sjarm.

Samfundet
Klokka 19.00: Storsalen forvandles til en gul ubåt når festmøtet hyller The Beatles. Ringo Starr kommer ikke, men det gjør forfatter Bård Ose.
Klokka 22.00: Hipsterdanskene i Efterklang besøker Storsalen før de legger opp. Bonusen er at Dråpe også spiller!

SØNDAG 9. FEBRUAR

Samfundet
Klokka 19.00: Jim Jarmusch-filmen *Down By Law* (1986) fyller Storsalen med John Luries filmmusikk.

MANDAG 10. FEBRUAR

Dokkhuset
Klokka 19.30: To fremadstormende jazzband spiller på én og samme kveld: Moskus og Hanna Paulsberg Project.

TIRSDAG 11. FEBRUAR

Plukk med deg en utgave av Under Dusken du aldri har sett maken til i avisas hundreårige historie.

LES MER OM KULTURLIVET I TRONDHEIM PÅ [BARTEGUIDEN](#). LAST NED I DAG!

Trondheims rop

På torsdag kveld sparkes årets Trondheim Calling i gang. Denne gangen større, bedre, og på Solsiden!

LAGER BESTILLINGSVERK: Kristoffer Lo er utdannet ved NTNUs jazzlinje og har arbeidet med artister som Sunswitch og Highasakite.

▶ TRONDHEIM CALLING	
TEKST:	Håkon Bjørggård
ARKIVFOTO:	Amalie Stokkan

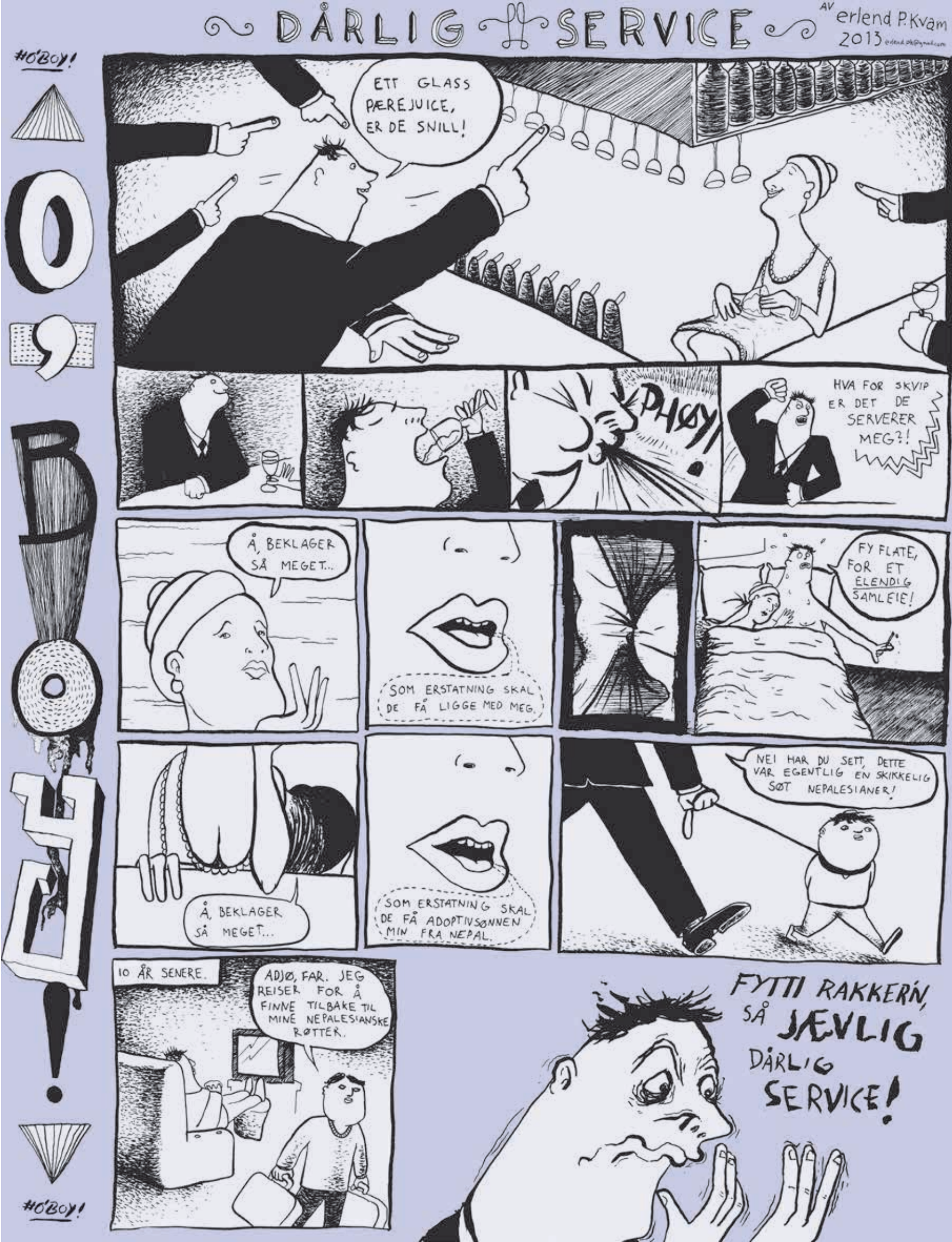
Trondheim Calling, hva er det?
Trondheim Calling er Midt-Norges første regionale musikkonferanse, og starter torsdag klokken 18:00 på Dokkhuset. Alle konsertene foregår på kveldstid og er åpne for publikum. Som arrangørene selv skriver på hjemmesiden: «Trondheim Calling er et prosjekt som jobber for å fremme midt-norsk musikkproduksjon og eksport.» Prosjektet har som visjon å bygge Trøndelag som en musikkregion som står vitalt innen norsk musikkexport, og ønsker å få fram flere musikalske suksesser fra regionen.

Leker ikke musikk
Siden oppstarten i 2011 har Trondheim Calling hatt hovedarena på Byscenen og Brukbar i sentrum. I en søken på den intime festivalfølelsen flytter arrangørene nå til Solsiden og østbyen. Med dette oppnår de ikke bare den etterlengtede festivalfølelsen, de dobler også publikumskapasiteten

fra tidligere år med over 10 scener til disposisjon.Trondheim Calling leker ikke musikk, og med nesten 60 artister og over 100 konserter totalt viser arrangørene seg fortjent til lovordene. Musikk er noe de tar seriøst, og fokuset rettes mot ukjente, fremadstormende artister og unge lovende band plukket ut av en musikkfaglig jury, samt aktu-elle, allerede etablerte artister.

Eget bestillingsverk
Det er sjelden kost at festivaler med fokus på pop og rock har egne bestillingsverk, men med flyttinga til området som i en årrekke har stått som byens viktigste del for undergrunns-musikk, kom ønsket om en musikk-historisk oppsummering. Rockheim og Trondheim Calling har gått sammen for å hedre musikkulturen i Trondheim, med urfremføring av et bestillingsverk skrevet av komponisten Kristoffer Lo. Verket heter *33 1/3 år på 45 min.*, og tar for seg undergrunns-scenen i Trondheim fra 1981, året da band som Liljedugg og Wannskrækk (senere Dum Dum Boys) kom fram med sine første singler.

hakobjor@underdusken.no

VI SØKER

medarbeidere til våre redaksjoner

HAR DU LYST

til å jobbe i Under Dusken, Student TV, Radio
Revolt eller dusken.no?

SØK

SØKNADSFRIST

31.01

STUDENTMEDIENE
I TRONDHEIM

Finn stillingene og søk på samfundet.no/opptak

Finn stillingene og søk på samfundet.no/opptak

31.01

I TRONDHEIM

Om oss

Studentmediene i Trondheim er et helt ferskt studentmediehus bestående av mediene Student-TV, Under Dusken, Radio Revolt og dusken.no. Vi satser stort for å kunne gi Trondheims studenter et enda bedre medietilbud.

Gjengen drives på frivillig basis av rundt 250 studenter. Vi består av alt fra skrivende journalister, markedsmedarbeidere, radiojournalister, TV-reportere, fotografer og grafikere, til IT-medarbeidere og illustratører. Ingen av medlemmene er tilknyttet et enkelt medie, men jobber i redaksjoner som samarbeider på tvers av produktene.

Les mer og søk på samfundet.no/opptak

STUDENTER SAMFUNDET